

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

ഷഷ്ഠകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ പാഠേ ഷഷ്ഠം കാണ്ഡം.....3

6.4 ഷഷ്ഠകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ -

സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....3

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ഷഷ്ഠം കാണ്ഡം

6.4 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ -

സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.4.1.1

യജേ॑ന്ന॒ വൈ॑ പ്ര॒ജാപ॑തിഃ പ്ര॒ജാ അ॑സൃ॒ജത॑ താ ഉ॒പയ॑ധ്വ॒ദ്ഭി-
രേ॒വാ॒സൃ॒ജത॑ യദു॒പയ॑ജ ഉ॒പയ॑ജതി പ്ര॒ജാ ഏ॒വ തദ് യ॑ജമാനഃ
സൃ॒ജതേ॑ ജ॒ഘനാ॑ർധാദവ ദൃ॒തി ജ॒ഘനാ॑ർധാദ്ധി പ്ര॒ജാഃ
പ്ര॒ജായ॑ന്തേ സ്ഥവിമതോ॑ഽവ ദൃ॒തി സ്ഥവിമതോ॑ ഹി പ്ര॒ജാഃ
പ്ര॒ജായ॑ന്തേ ഽസം॑ഭിന്ദന്നവ ദൃ॒തി പ്രാ॑ണാനാ-മസം॑ഭേദായ ന
പ॒ര്യാവ॑ർതയതി യത് പ॒ര്യാവ॑ർതയേദു॒ദാവ॑ർതഃ പ്ര॒ജാ
ഗ്രാ॒ഹുഃ സൃ॒ഗ്മ് സമു॑ദ്രം ഗച്ഛ॑ സ്വാ॒ഹേതൃ॑ഹ രേത- [] 1

6.4.1.1 - Padam

യജേ॑ന്ന॒ । വൈ॑ । പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി പ്ര॒ജാ - പതിഃ॑ । പ്ര॒ജാ
ഇ॒തി പ്ര - ജാഃ॑ । അ॑സൃ॒ജത॑ । താഃ॑ । ഉ॒പയ॑ധ്വ॒ദ്ഭിരിത്യു॑പയദ്
-ഭിഃ॑ । ഏ॒വ । അ॑സൃ॒ജത॑ । യത്॑ । ഉ॒പയ॑ജ ഇത്യു॑പ - യജഃ॑ ।

ഉപയജതീത്യുപ - യജതി । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । ഏവ ।
 തത് । യജമാനഃ । സൃജതേ । ജഘനാർധാദിതി ജഘന-
 അർധാത് । അപേതി । ദൃതി । ജഘനാർധാദിതി ജഘന-
 അർധാത് । ഹി । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । പ്രജായന്ത ഇതി
 പ്ര-ജായന്തേ । സ്ഥവിമതഃ । അപേതി । ദൃതി । സ്ഥവിമതഃ ।
 ഹി । പ്രജാ ഇതി പ്ര-ജാഃ । പ്രജായന്ത ഇതി പ്ര-ജായന്തേ ।
 അസംഭിന്നിത്യസം - ഭിന്നന് । അപേതി । ദൃതി ।
 പ്രാണാനാമിതി പ്ര - അനാനാം । അസംഭേദായേത്യസം-
 ഭേദായ । ന । പര്യാവർതയതീതി പരി - ആവർതയതി ।
 യത് । പര്യാവർതയേദിതി പരി-ആവർതയേത് । ഉദാവർതഃ ।
 പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । ഗ്രാഹുകഃ । സൃാത് । സമുദ്രം ।
 ഗച്ഛ । സ്വാഹാ । ഇതി । ആഹ । രേതഃ । 1 (50)

6.4.1.2

ഏവ തദ് ദധാത്യന്തരിക്ഷം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹാ
 ഽന്തരിക്ഷേണൈവാസ്മൈ പ്രജാഃ പ്ര ജനയത്യന്തരിക്ഷം
 ഹ്യനു പ്രജാഃ പ്രജായന്തേ ദേവഃ സവിതാരം ഗച്ഛ
 സ്വാഹേത്യാഹ സവിത്യുപ്രസൂത ഏവാസ്മൈ പ്രജാഃ പ്ര
 ജനയത്യഹോരാത്രേ ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹാ-ഹോരാത്രാഭ്യോ

—മേവാ॑സൈ॒സ്വ പ്ര॑ജാഃ പ്ര॑ ജ॒നയ॑ത്യ—ഹോ॒രാത്രേ॑ ഹൃ॒ന്യു
 പ്ര॑ജാഃ പ്ര॑ജായ॑ന്തേ മി॒ത്രാവ॑രു॒ണൗ ഗ॒ച്ഛ സ്വാ॑ഹ— [] 2

6.4.1.2 - Padam

ഏ॒വ । തത് । ദ॒ധാ॒തി । അ॒ന്തരീ॑ക്ഷം । ഗ॒ച്ഛ സ്വാ॑ഹ ॥
 ഇ॒തി । ആ॒ഹ । അ॒ന്തരീ॑ക്ഷേ॒ണ । ഏ॒വ । അ॒സൈ॒സ്വ । പ്ര॑ജാ
 ഇ॒തി പ്ര - ജാഃ । പ്രേ॒തി । ജ॒നയ॑തി । അ॒ന്തരീ॑ക്ഷം । ഹി ।
 അ॒നഗി॑തി । പ്ര॑ജാ ഇ॒തി പ്ര - ജാഃ । പ്ര॑ജായ॑ന്ത ഇ॒തി
 പ്ര-ജാ॑യ॒ന്തേ । ദേ॒വം । സ॒വിതാ॑രം । ഗ॒ച്ഛ സ്വാ॑ഹ ॥ ഇ॒തി ।
 ആ॒ഹ । സ॒വിത്യു॑പ്ര॒സൃത॑ ഇ॒തി സ॒വിത്യു॑-പ്ര॒സൃതഃ । ഏ॒വ ।
 അ॒സൈ॒സ്വ । പ്ര॑ജാ ഇ॒തി പ്ര - ജാഃ । പ്രേ॒തി । ജ॒നയ॑തി ।
 അ॒ഹോ॒രാത്രേ॑ ഇ॒ത്യഹഃ - രാ॒ത്രേ । ഗ॒ച്ഛ സ്വാ॑ഹ ॥ ഇ॒തി ।
 ആ॒ഹ । അ॒ഹോ॒രാത്രാ॑ഭ്യാമി॒ത്യഹഃ - രാ॒ത്രാഭ്യാം ॥ ഏ॒വ ।
 അ॒സൈ॒സ്വ । പ്ര॑ജാ ഇ॒തി പ്ര - ജാഃ । പ്രേ॒തി । ജ॒നയ॑തി ।
 അ॒ഹോ॒രാത്രേ॑ ഇ॒ത്യഹഃ - രാ॒ത്രേ । ഹി । അ॒നഗി॑തി ।
 പ്ര॑ജാ ഇ॒തി പ്ര - ജാഃ । പ്ര॑ജായ॑ന്ത ഇ॒തി പ്ര - ജാ॑യ॒ന്തേ ।
 മി॒ത്രാവ॑രു॒ണാവി॑തി മി॒ത്രാ - വ॑രു॒ണൗ । ഗ॒ച്ഛ
 സ്വാ॑ഹ ॥ 2 (50)

6.4.1.3

-ത്യാഹ പ്രജാസേവ പ്രജാതാസു പ്രാണാപാനൗ ദധാതി
 സോമം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ സൗമ്യാ ഹി ദേവതയാ പ്രജാ
 യജ്ഞം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ പ്രജാ ഏവ യജ്ഞിയാഃ
 കരോതി ഛന്ദാച്ഛി ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ പശവോ വൈ
 ഛന്ദാച്ഛി പശൂനേവാവ രൂന്ധേ ദ്യാവാപൃഥിവീ ഗച്ഛ
 സ്വാഹേത്യാഹ പ്രജാ ഏവ പ്രജാതാ ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാ-
 മുദയതഃ പരി ഗൃഹ്ണാതി നഭോ- [] 3

6.4.1.3 - Padam

ഇതി । ആഹ । പ്രജാസിതി പ്ര - ജാസു । ഏവ ।
 പ്രജാതാസിതി പ്ര - ജാതാസു । പ്രാണാപാനാവിതി
 പ്രാണ - അപാനൗ । ദധാതി । സോമം । ഗച്ഛ । സ്വാഹാ ।
 ഇതി । ആഹ । സൗമ്യാഃ । ഹി । ദേവതയാ । പ്രജാ ഇതി
 പ്ര - ജാഃ । യജ്ഞം । ഗച്ഛ । സ്വാഹാ । ഇതി । ആഹ ।
 പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । ഏവ । യജ്ഞിയാഃ । കരോതി ।
 ഛന്ദാച്ഛി । ഗച്ഛ । സ്വാഹാ । ഇതി । ആഹ । പശവഃ ।
 വൈ । ഛന്ദാച്ഛി । പശൂൻ । ഏവ । അവേതി । രൂന്ധേ ।
 ദ്യാവാ പൃഥിവീ ഇതി ദ്യാവാ - പൃഥിവീ । ഗച്ഛ । സ്വാഹാ ।

ഇതി॑ । ആഹ॑ । പ്ര॒ജാ ഇതി॑ പ്ര - ജാഃ॑ । ഏ॒വ ।
 പ്ര॒ജാതാ ഇതി॑ പ്ര - ജാതാഃ॑ । ദ്യാവാ॑പൃഥ്വിവീദ്യാമിതി॑
 ദ്യാവാ॑ - പൃ॒ഥ്വിവീദ്യാം॑ । ഉ॒ഭയ॑തഃ । പരീ॑തി । ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ ।
 നഭഃ॑ । 3 (50)

6.4.1.4

ദിവ്യം॑ ഗൃ॒ച്ഛ സ്വാഹേ॑ത്യാഹ പ്ര॒ജാഭ്യ॑ ഏ॒വ പ്ര॒ജാതാഭ്യോ॑
 വൃ॒ഷ്ടിം നിയ॑ച്ഛത്യഗ്നിം॑ വൈ॒ശ്വാ॒നരം॑ ഗൃ॒ച്ഛ സ്വാഹേ॑ത്യാഹ
 പ്ര॒ജാ ഏ॒വ പ്ര॒ജാതാ॑ അ॒സ്യാം പ്ര॒തി ഷ്ഠാ॑പയതി പ്രാണാനാം
 വാ॑ ഏ॒ഷോ॒ഽവ ദൃ॒തി യോ॒ഽവദൃ॒തി ഗൃ॒ഭസ്യ॑ മനോ॑ മേ॒ ഹാർദ്ദി॑
 യച്ഛേ॑ത്യാഹ പ്രാണാനേ॒വ യ॒ഥാസ്ഥാ॑നമുപ॒ ഹായ॑തേ
 പശോ॑ർവാ ആല॒ബ്ധ॒സ്യ ഹൃ॒ദയ॑ഃ ശു॒ഗൃച്ഛ॑തി സാ
 ഹൃ॒ദയ॑ശൂല- [] 4

6.4.1.4 - Padam

ദിവ്യം॑ । ഗൃ॒ച്ഛ । സ്വാഹാ॑ । ഇതി॑ । ആഹ॑ । പ്ര॒ജാഭ്യ॑ ഇതി॑
 പ്ര-ജാ॑ഭ്യഃ । ഏ॒വ । പ്ര॒ജാതാഭ്യ॑ ഇതി॑ പ്ര-ജാതാ॑ഭ്യഃ । വൃ॒ഷ്ടിം ।
 നീതി॑ । യച്ഛ॑തി । അ॒ഗ്നിം । വൈ॒ശ്വാ॒നരം॑ । ഗൃ॒ച്ഛ । സ്വാഹാ॑ ।
 ഇതി॑ । ആഹ॑ । പ്ര॒ജാ ഇതി॑ പ്ര - ജാഃ॑ । ഏ॒വ । പ്ര॒ജാതാ॑
 ഇതി॑ പ്ര - ജാതാഃ॑ । അ॒സ്യാം । പ്ര॒തീതി॑ । സ്ഥാ॑പയതി ।

പ്രാണാനാമിതി പ്ര - അനാനാം । വൈ । ഏഷഃ । അവേതി ।
 ദൃതി । യഃ । അവദൃതീയവ - ദൃതി । ഗുദസ്യ । മനഃ । മേ ।
 ഹാർദി । യച്ഛു । ഇതി । ആഹ । പ്രാണാനിതി പ്ര-അനാൻ ।
 ഏവ । യമാസ്ഥാനമിതി യമാ - സ്ഥാനം । ഉപേതി ।
 ഹായതേ । പശോഃ । വൈ । ആലബ്ധസ്യേത്യാ - ലബ്ധസ്യ ।
 ഹൃദയം । ശുക് । ജച്ഛതി । സാ । ഹൃദയശൂലമിതി
 ഹൃദയ - ശൂലം । 4 (50)

6.4.1.5

-മദി സമേതി യത് പൃഥ്വിവ്യാഃ ഹൃദയശൂല-മുദാസയേത്
 പൃഥ്വിവീഃ ശുചാർപയേദ് യദഹ്ണപഃ ശുചാർപയേച്ഛുഷ്ഠസ്യ
 ചാഽഽർദ്രസ്യ ച സന്ധാവുദാസയത്യുദയസ്യ ശാന്തൈ യം
 ദിഷ്യാത് തം ധ്യായേ-ച്ഛുചൈവൈന-മർപയതി । 5

6.4.1.5 - Padam

അദി । സമിതി । ഏതി । യത് । പൃഥ്വിവ്യാം ।
 ഹൃദയശൂലമിതി ഹൃദയ - ശൂലം । ഉദാസയേദിത്യുത്-
 വാസയേത് । പൃഥ്വിവീം । ശുചാ । അർപയേത് । യത് ।
 അഹ്ണിത്യപ്-സു । അപഃ । ശുചാ । അർപയേത് । ശുഷ്ഠസ്യ ।
 ച । ആർദ്രസ്യ । ച । സന്ധാവിതി സം - ധൗ । ഉദിതി ।

വാ॒സ॒യ॒തി॒ | ഉ॒ഭ॒യ॒സ്യ॑ | ശാ॒ന്തൈ॑ | യം | ദി॒ഷ്യാ॒ത് | തം |

ധ്യാ॒യേ॒ത് | ശു॒ചാ॑ | ഏ॒വ | ഏ॒നം | അ॒ർപ॒യ॒തി॒ | 5 (32)

(രേ॒തോ - മി॒ത്രാ॒വരു॑ണൗ ഗ॒ച്ഛ॒സ്വാഹാ॑ - നഭോ॑ -

ഹൃ॒ദയ॑ശു॒ലം - ദ്വാ॒ത്രി॒ശ്ച) (A1)

6.4.2.1

ദേ॒വാ॒ വൈ॑ യ॒ജ്ഞ॑മാ॒ഗ്നീ॒ധ്രേ॑ വൃ॒ഭജ॑ന്ത॒ തതോ॑ യദ॒ത്യശീ॑ഷ്യ॒ത
തദ॒ബ്രു॑വ॒ൻ വ॒സ॒തു॒ നു॒ ന॒ ഇ॒ദമി॑തി॒ തദ് വ॑സ॒തീ॒വരീ॑ണാം
വ॒സ॒തീ॒ വരി॑ത്വം തസ്മി॒ൻ പ്രാ॑തർ॒ന്ന സ॑മ॒ശക്നു॑വ॒ൻ തദ॑സ്തു
പ്രാ॒വേ॒ശയ॑ൻ താ വ॒സ॒തീ॒ വരീ॑രഭ॒വൻ വ॑സ॒തീ॒വരീ॑ർ
ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി യ॒ജ്ഞോ॑ വൈ വ॒സ॒തീ॒ വരീ॑ർയ॒ജ്ഞമേ॑വാ
ss*രഭ്യ॑ ഗൃ॒ഹീ॑തോ॒പ വ॑സ॒തി യ॒സ്യാഗൃ॑ഹീ॒താ അ॒ഭി
നി॒മ്രോ॑ചേ-ദ॒ന്നാര॑ണ്യോ॒ഽസ്യ॑ യ॒ജ്ഞഃ॑ സ്യാ- [] 6

6.4.2.1 - Padam

ദേ॒വാഃ | വൈ॑ | യ॒ജ്ഞം॑ | ആ॒ഗ്നീ॒ധ്രേ॑ ഇ॒ത്യാഗ്നി॑ - ഇ॒ധ്രേ॑ |
വീ॒തി॑ | അ॒ഭജ॑ന്ത॒ | തതഃ॑ | യത് | അ॒ത്യശീ॑ഷ്യ॒തേത്യ॑തി-
അ॒ശീ॑ഷ്യ॒ത | തത് | അ॒ബ്രു॑വ॒ന് | വ॒സ॒തു॒ | നു॒ | നഃ॑ | ഇ॒ദം॑ |
ഇ॒തി॑ | തത് | വ॒സ॒തീ॒വരീ॑ണാം | വ॒സ॒തീ॒വരി॑ത്വമി॒തി
വ॒സ॒തീ॒വരി॑ - ത്വം | തസ്മി॒ന് | പ്രാ॑തഃ | ന | സമി॒തി॑ |

അശക്തവന് | തത് | അഹ്നിത്യപ് - സു | പ്രേതി |
 അവേശയന് | താഃ | വസതീവരീഃ | അഭവന് |
 വസതീവരീഃ | ഗൃഹ്ണാതി | യജ്ഞഃ | വൈ |
 വസതീവരീഃ | യജ്ഞം | ഏവ | ആരഭ്യേത്യാ - രഭ്യ |
 ഗൃഹീത്വാ | ഉപേതി | വസതി | യസ്യ | ആഗൃഹീതാഃ |
 അഭീതി | നിമോചേദിതി നി-മോചേത് | അനാരബ്ധ
 ഇത്യനാ - രബ്ധഃ | അസ്യ | യജ്ഞഃ | സ്യാത് | **6 (50)**

6.4.2.2

ഭ്യജ്ഞം ഹി ചിന്ത്യാ-ജ്ജ്യാതിഷ്ടാ വാ ഗൃഹ്ണീയാദ്ധിർണ്യം
 ഹ്വാ ഽവധായ സശുക്രാണാമേവ ഗൃഹ്ണാതി യോ വാ
 ബ്രാഹ്മണോ ബഹുയാജീ തസ്യ കുന്ദ്യാനാം ഗൃഹ്ണീയാഥ്
 സ ഹി ഗൃഹീത വസതീവരീകോ വസതീവരീർ ഗൃഹ്ണാതി
 പശവോ വൈ വസതീവരീഃ പശുമേവാഽഽരഭ്യ ഗൃഹീത്വാപ
 വസതി യദനീപം തിഷ്ഠൻ ഗൃഹ്ണീയാന്നിർമാർഗ്ഗുകാ
 അസ്താത് പശവഃ സ്യുഃ പ്രതീപം തിഷ്ഠൻ ഗൃഹ്ണാതി
 പ്രതിരുധ്യൈവാസ്മൈ പശൂൻ ഗൃഹ്ണാതിന്ദ്രോ- [] **7**

6.4.2.2 - Padam

യജ്ഞം | വീതി | ചരിന്യാത് | ജ്യോതിഷ്യാ | വാ |
 ഗൃഹ്ണീയാത് | ഹിരണ്യം | വാ | അവധായേത്യവ-ധായ |
 സശുക്രാണാമിതി സ-ശുക്രാണാം | ഏവ | ഗൃഹ്ണാതി |
 യഃ | വാ | ബ്രാഹ്മണം | ബഹുയാജീതി ബഹു - യാജീ |
 തസ്യ | കുന്ദ്യാനാം | ഗൃഹ്ണീയാത് | സഃ | ഹി |
 ഗൃഹീതവസതീവരീക ഇതി ഗൃഹീത - വസതീവരീകഃ |
 വസതീവരീഃ | ഗൃഹ്ണാതി | പശവഃ | വൈ |
 വസതീവരീഃ | പശൂൻ | ഏവ | ആരഭേത്യോ - രഭ്യ |
 ഗൃഹീത്വാ | ഉപേതി | വസതി | യത് | അന്വീപം | തിഷ്ഠന് |
 ഗൃഹ്ണീയാത് | നിർമാർഗ്ഗുകാ ഇതി നിഃ - മാർഗ്ഗുകാഃ |
 അസ്തോത് | പശവഃ | സ്വഃ | പ്രതീപം | തിഷ്ഠന് |
 ഗൃഹ്ണാതി | പ്രതിരുധേതി പ്രതി - രുധ്യ | ഏവ |
 അസ്തേ | പശൂൻ | ഗൃഹ്ണാതി | ഇന്ദ്രഃ | 7 (50)

6.4.2.3

വ്യക്രമഹൻമ് സോഽ(1)പോഽ(1)ഭ്യമ്രിയത താസാം യന്മേധ്യം
 യജ്ഞിയച്ഛ സദേവമാസീത് തദത്യമുച്യത താ
 വഹന്തീരഭവൻ വഹന്തീനാം ഗൃഹ്ണാതി യാ ഏവ മേധ്യോ

യജ്ഞിയാഃ സദേവാ ആപസ്മാ സാമേവ ഗൃഹ്ണാതി-
 നാന്തമാ വഹന്തീരതീയാദ് യദന്തമാ വഹന്തീരതീയാദ്
 യജ്ഞമതി മന്യേത ന സ്ഥാവരാണാം ഗൃഹ്ണീയാദ്
 വരുണഗൃഹീതാ വൈ സ്ഥാവരാ യഥ് സ്ഥാവരാണാം
 ഗൃഹ്ണീയാദ്- [] 8

6.4.2.3 - Padam

വ്യുത്രം | അഹൻ | സഃ | അപഃ | അഭീതി | അമ്രിയത |
 താസാം | യത് | മേധ്യം | യജ്ഞിയം | സദേവമിതി
 സ - ദേവം | ആസീത് | തത് | അതീതി | അമൃച്യത | താഃ |
 വഹന്തീഃ | അഭവന് | വഹന്തീനാം | ഗൃഹ്ണാതി | യാഃ |
 ഏവ | മേധ്യാഃ | യജ്ഞിയാഃ | സദേവാ ഇതി സ - ദേവാഃ |
 ആപഃ | താസാം | ഏവ | ഗൃഹ്ണാതി | ന | അന്തമാഃ |
 വഹന്തീഃ | അതീതി | ഇയാത് | യത് | അന്തമാഃ | വഹന്തീഃ |
 അതീയാദിത്യതി - ഇയാത് | യജ്ഞം | അതീതി | മന്യേത |
 ന | സ്ഥാവരാണാം | ഗൃഹ്ണീയാത് | വരുണഗൃഹീതാ
 ഇതി വരുണ - ഗൃഹീതാഃ | വൈ | സ്ഥാവരാഃ | യത് |
 സ്ഥാവരാണാം | ഗൃഹ്ണീയാത് | 8 (50)

6.4.2.4

-വരുണേനാസ്യ യജ്ഞം ഗ്രാഹയേദ് യദൈ ദിവാ ഭവത്യുപോ
 രാത്രിഃ പ്ര വിശതി തസ്മാത് താമ്രാ ആപോ ദിവാ ദദൃശേ
 യന്നക്തം ഭവത്യുപോഹഃ പ്ര വിശതി തസ്മാച്ഛന്ദാ ആപോ
 നക്തം ദദൃശേ ഛായായൈ ചാഽഽതപതശ്ച സംധൗ
 ഗൃഹ്ണാത്യ-ഹോരാത്രയോരേവാസൈ വർണം ഗൃഹ്ണാതി
 ഹവിഷ്ഠിതീരിമാ ആപ ഇത്യാഹ ഹവിഷ്ഠിതാനാമേവ
 ഗൃഹ്ണാതി ഹവിഷ്ഠാഽ അസ്മു- [] 9

6.4.2.4 - Padam

വരുണേന | അസ്യ | യജ്ഞം | ഗ്രാഹയേത് | യത് | വൈ |
 ദിവാ | ഭവതി | അപഃ | രാത്രിഃ | പ്രേതി | വിശതി | തസ്മാത് |
 താമ്രാഃ | ആപഃ | ദിവാ | ദദൃശേ | യത് | നക്തം | ഭവതി |
 അപഃ | അഹഃ | പ്രേതി | വിശതി | തസ്മാത് | ചന്ദ്രാഃ |
 ആപഃ | നക്തം | ദദൃശേ | ഛായായൈ | ച | ആതപത
 ഇത്യാ-തപതഃ | ച | സന്ധാവിതി സം-ധൗ | ഗൃഹ്ണാതി |
 അഹോരാത്രയോരിത്യഹഃ - രാത്രയോഃ | ഏവ | അസൈ |
 വർണം | ഗൃഹ്ണാതി | ഹവിഷ്ഠിതീഃ | ഇമാഃ | ആപഃ | ഇതി |

ആഹ | ഹവിഷ്ക്രതാനാമിതി ഹവിഃ - കൃതാനാം |

ഏവ | ഗൃഹ്ണാതി | ഹവിഷ്ഠാൻ | അസ്മു | 9 (50)

6.4.2.5

സൂര്യ ഇത്യാഹ സശുക്രാണാമേവ ഗൃഹ്ണാത്യനുഷ്ടുഭാ
 ഗൃഹ്ണാതി വാഗാ അനുഷ്ടുഗ് വാചൈവൈനാഃ സർവയാ
 ഗൃഹ്ണാതി ചതുഷ്പദയർചാ ഗൃഹ്ണാതി ത്രിഃ സാദയതി
 സപ്ത സം പദ്യന്തേ സപ്തപദാ ശക്വരീ പശവഃ ശക്വരീ
 പശൂനേവാവ രുന്ധേ സൈവ വൈ ലോകായ ഗാർഹപത്യ
 ആ ധീയതേഽമുഷ്ഠാ ആഹവനീയോ യദ് ഗാർഹപത്യ
 ഉപസാദയേദസ്മിൻ ലോകേ പശുമാൻമദ് സ്യാദ്
 യദാഹവനീയേഽമുഷ്ഠിൻ- [] 10

6.4.2.5 - Padam

സൂര്യഃ | ഇതി | ആഹ | സശുക്രാണാമിതി സ-ശുക്രാണാം |
 ഏവ | ഗൃഹ്ണാതി | അനുഷ്ടുഭേത്യനു - സ്തുഭാ |
 ഗൃഹ്ണാതി | വാക് | വൈ | അനുഷ്ടുഗിത്യനു - സ്തുക് |
 വാചാ | ഏവ | ഏനാഃ | സർവയാ | ഗൃഹ്ണാതി |
 ചതുഷ്പദയേതി ചതുഃ-പദയാ | ഋചാ | ഗൃഹ്ണാതി | ത്രിഃ |
 സാദയതി | സപ്ത | സമിതി | പദ്യന്തേ |

സ്തപ്തപദേതി സ്തപ്ത - പദാ | ശക്വരീ | പശവഃ | ശക്വരീ |
 പശൂൻ | ഏവ | അവേതി | രൂന്ധേ | അസ്മൈ | വൈ |
 ലോകായ | ഗാർ.ഹപത്യ ഇതി ഗാർ.ഹ - പത്യഃ | ഏതി |
 ധീയതേ | അമുഷ്മൈ | ആഹവനീയ ഇത്യാ - ഹവനീയഃ |
 യത് | ഗാർ.ഹപത്യ ഇതി ഗാർ.ഹ - പത്യേ |
 ഉപസാദയേദിത്യുപ - സാദയേത് | അസ്മിൻ | ലോകേ |
 പശുമാനിതി പശു - മാൻ | സ്യാത് | യത് |
 ആഹവനീയ ഇത്യാ - ഹവനീയേ | അമുഷ്മിൻ | **10 (50)**

6.4.2.6

ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാദുദയോരുപ സാദയത്യുദയോ-
 രേവൈനം ലോകയോഃ പശുമന്തം കരോതി സർവതഃ പരി
 ഹരതി രക്ഷസാമപഹത്യാ ഇന്ദ്രാഗ്നിയോർഭാഗധേയീഃ
 സ്ഥേതയാഹ യമായജുരേവൈതദാഗ്നീധ്ര ഉപ വാസയ-
 ത്യേതദ്വൈ യജ്ഞസ്യാപരാജിതം യദാഗ്നീധ്രം യദേവ
 യജ്ഞസ്യാപരാജിതം തദേവൈനാ ഉപ വാസയതി യതഃ
 ഖലു വൈ യജ്ഞസ്യ വിതതസ്യ ന ക്രിയതേ () തദനു
 യജ്ഞഃ രക്ഷാഃസ്യവ ചരന്തി യദ് വഹന്തീനാം
 ഗൃഹ്ണാതി ക്രിയമാണാമേവ തദ് യജ്ഞസ്യ ശയേ

രക്ഷ॑സാ-മ॒ന്നവ॑ചാരായ॒ ന ഹ്യേ॑താ ഇ॒ൗലയ॑ന്ത്യാ
തൃ॑തീയ॒സവ॑നാത് പ॒രി ശേ॑രേ യ॒ജ്ഞ॑സ്യ॒ സം॒ത॒തൈ॑ത്യ । 11

6.4.2.6 - Padam

ലോ॒കേ । പ॒ശുമാ॑നിതി॒ പശു॑ - മാ॒ൻ । സ്യു॑ത് । ഉ॒ഭയോഃ॑ ।
ഉ॒പേതി॑ । സാ॒ദയ॑തി । ഉ॒ഭയോഃ॑ । ഏ॒വ । ഏ॒നം । ലോ॒കയോഃ॑ ।
പ॒ശുമ॑ന്തമിതി॒ പശു॑-മ॒ന്തം । ക॒രോതി॑ । സ॒ർവ॑തഃ । പ॒രീതി॑ ।
ഹ॒രതി॑ । രക്ഷ॑സാം । അ॒പഹ॑ത്യാ ഇ॒ത്യപ॑ - ഹ॒തൈ॑ ।
ഇ॒ന്ദ്രാഗ്നി॑യോരിതീ॒ന്ദ്ര - അ॒ഗ്നിയോഃ॑ । ഭാ॒ഗധേ॑യീരിതി॒
ഭാ॒ഗ - ധേ॑യീഃ । സ്ഥ॒ । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । യ॒ഥായ॑ജുരിതി॒
യ॒ഥാ-യ॑ജുഃ । ഏ॒വ । ഏ॒തത് । ആ॒ഗ്നീ॒ധ്ര ഇ॒ത്യാഗ്നി॑-ഇ॒ധ്രേ ।
ഉ॒പേതി॑ । വാ॒സയ॑തി । ഏ॒തത് । വൈ॑ । യ॒ജ്ഞ॑സ്യ॒ ।
അ॒പരാ॑ജിതമിത്യ॒പരാ॑ - ജി॒തം । യത് । ആ॒ഗ്നീ॒ധ്രമി॒ത്യാഗ്നി॑
-ഇ॒ധ്രം । യത് । ഏ॒വ । യ॒ജ്ഞ॑സ്യ॒ । അ॒പരാ॑ജിതമിത്യ॒പരാ॑-
ജി॒തം । തത് । ഏ॒വ । ഏ॒നാഃ । ഉ॒പേതി॑ । വാ॒സയ॑തി ।
യ॒തഃ । ഖ॒ലു । വൈ॑ । യ॒ജ്ഞ॑സ്യ॒ । വി॒ത॒തസ്യേ॑തി
വി॒ത॒തസ്യ॑ । ന । ക്രി॒യതേ॑ () । തത് । അ॒ഗ്നിതി॑ । യ॒ജ്ഞം ।
രക്ഷാ॑സീ । അ॒വേതി॑ । ച॒രന്തി॑ । യത് । വ॒ഹന്തീ॑നാം ।

ഗൃഹ്ണാതി | ക്രിയമാണാം | ഏവ | തത് | യജ്ഞസ്യ |
 ശയേ | രക്ഷസാം | അന്നവചാരായേത്യനനു-
 അവചാരായ | ന | ഹി | ഏതാഃ | ഇഘയന്തി | ഏതി |
 തൃതീയസവനാദിതി തൃതീയ - സവനാത് | പരീതി |
 ശേരേ | യജ്ഞസ്യ | സന്തത്യാ ഇതി സം - തത്ത്വേ | 11 76)
 (സ്യോ - ദിന്ദ്രോ - ഗൃഹ്ണീയാ - ദസ്ത്വ - മുഷ്ഠീൻ -
 ക്രിയതേ - ഷഡ് വിശ്ശതിശ്ച) (A2)

6.4.3.1

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി സ ത്വാ അധാര്യുഃ സ്യോദ്യഃ
 സോമമുപാവഹരൻമ സർവാഭ്യോ ദേവതാഭ്യ
 ഉപാവഹരേദിതി ഹൃദേ ത്വേത്യാഹ മനുഷ്യേഭ്യ ഏവൈതേന
 കരോതി മനസേ ത്വേത്യാഹ പിതൃഭ്യ ഏവൈതേന കരോതി
 ദിവേ ത്വാ സൂർയായ ത്വേത്യാഹ ദേവേഭ്യ ഏവൈതേന
 കരോത്യേതാവതീർത്വൈ ദേവതാസ്താഭ്യ ഏവൈനഗ് സർവാഭ്യ
 ഉപാവഹരതി പുരാ വാചഃ- [] 12

6.4.3.1 - Padam

ബ്രഹ്മവാദിന ഇതി ബ്രഹ്മ - വാദിനഃ | വദന്തി | സഃ |
 തു | വൈ | അധാര്യുഃ | സ്യോത് | യഃ | സോമം |

ഉപാവഹരന്നിത്യുപ - അവഹരൻ | സർവാഭ്യഃ |
 ദേവതാഭ്യഃ | ഉപാവഹരേദിത്യുപ - അവഹരേത് | ഇതി |
 ഹൃദേ | ത്വാ | ഇതി | ആഹ | മനുഷ്യേഭ്യഃ | ഏവ | ഏതേന |
 കരോതി | മനസേ | ത്വാ | ഇതി | ആഹ | പിത്യുഭ്യ ഇതി
 പിത്യു - ഭ്യഃ | ഏവ | ഏതേന | കരോതി | ദിവേ | ത്വാ |
 സൂര്യായ | ത്വാ | ഇതി | ആഹ | ദേവേഭ്യഃ | ഏവ | ഏതേന |
 കരോതി | ഏതാവതീഃ | വൈ | ദേവതാഃ | താഭ്യഃ | ഏവ |
 ഏനം | സർവാഭ്യഃ | ഉപാവഹരതീത്യുപ - അവഹരതി |
 പുരാ | വാചഃ | **12 (50)**

6.4.3.2

പ്രവദിതോഃ പ്രാതരനുവാകമുപാകരോതി യാവത്യേവ വാക്
 താമവ രുന്ധേ ഽപോഽഗ്രേഽഭിവ്യാഹരതി യജ്ഞോ വാ
 ആപോ യജ്ഞമേവാഭി വാചം വിസൃജതി സർവാണി
 ഛന്ദാഃ സ്യന്വാഹ പശവോ വൈ ഛന്ദാഃ സി പശുനേവാവ
 രുന്ധേ ഗായത്രിയാ തേജസ്താമസ്യ പരി ദധ്യാത്
 ത്രിഷ്ടുഭേന്ദ്രിയ കാമസ്യ ജഗത്യാ പശുകാമസ്യാനുഷ്ടുഭാ
 പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യ പക്ത്യാ യജ്ഞകാമസ്യ
 വിരാജാന്നകാമസ്യ ശൃണോത്പനിഃ സമിധാ ഹവം- [] **13**

6.4.3.2 - Padam

പ്രവദിതോരിതി പ്ര - വദിതോഃ । പ്രാതരനുവാകമിതി
 പ്രാതഃ - അനുവാകം । ഉപാകരോതീത്യുപ - ആകരോതി ।
 യാവതീ । ഏവ । വാക് । താം । അവേതി । രൂന്ധേ । അപഃ ।
 അഗ്രേ ॥ അഭിവ്യാഹരതീത്യഭി - വ്യാഹരതി । യജ്ഞഃ ।
 വൈ । ആപഃ । യജ്ഞം । ഏവ । അഭീതി । വാചം । വീതി ।
 സൃജതി । സർവാണി । ഛന്ദാച്സി । അനിതി । ആഹ ।
 പശവഃ । വൈ । ഛന്ദാച്സി । പശൂൻ । ഏവ । അവേതി ।
 രൂന്ധേ । ഗായത്രിയാ । തേജസ്കാമസ്യേതി തേജഃ-കാമസ്യ ।
 പരീതി । ദധ്യാത് । ത്രിഷ്ടുഭാ । ഇന്ദ്രിയകാമസ്യേതീന്ദ്രിയ
 - കാമസ്യ । ജഗത്യാ । പശുകാമസ്യേതി പശു - കാമസ്യ ।
 അനുഷ്ടുഭേത്യനു - സ്തുഭാ । പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യേതി
 പ്രതിഷ്ഠാ - കാമസ്യ । പക്ത്യാ । യജ്ഞകാമസ്യേതി യജ്ഞ
 -കാമസ്യ । വിരാജേതി വി - രാജാ । അന്നകാമസ്യേത്യന്ന
 -കാമസ്യ । ശൃണോതു । അഗ്നിഃ । സമീധേതി സം - ഇധാ ॥
 ഹവം । 13 (50)

6.4.3.3

മ ഇത്യാഹ സവിത്യപ്രസൂത ഏവ ദേവതാഭ്യോ
 നിവേദ്യാപോഃഽഞ്ചൈത്യപ ഇഷ്യ ഹോതരിത്യാഹേഷിത് ഹി
 കർമ്മ ക്രിയതേ മൈത്രാവരുണസ്യ ചമസാധാര്യവാ
 ദ്രവേത്യാഹ മിത്രാവരുണൗ വാ അപാം നേതാരൗ
 താഭ്യാമേവൈനാ അഞ്ചൈതി ദേവീരാപോ അപാം
 നപാദിത്യാഹാഃ*ഹുത്യൈവൈനാ നിഷ്ക്രിയ
 ഗൃഹ്ണാത്യഥോ ഹവിഷ്യതാനാ-മേവാദിഷ്യതാനാം
 ഗൃഹ്ണാതി- [] 14

6.4.3.3 - Padam

മേ । ഇതി । ആഹ । സവിത്യപ്രസൂത ഇതി സവിത്യ-
 പ്രസൂതഃ । ഏവ । ദേവതാഭ്യഃ । നിവേദ്യേതി നി - വേദ്യ ।
 അപഃ । അച്ഛ । ഏതി । അപഃ । ഇഷ്യ । ഹോതഃ । ഇതി ।
 ആഹ । ഇഷിതം । ഹി । കർമ്മ । ക്രിയതേ ।
 മൈത്രാവരുണസ്യേതി മൈത്ര - വരുണസ്യ ।
 ചമസാധാര്യവിതി ചമസ-അധാര്യോ । ഏതി । ദ്രവ । ഇതി ।
 ആഹ । മിത്രാവരുണാവിതി മിത്രാ - വരുണൗ । വൈ ।
 അപാം । നേതാരൗ । താഭ്യാം । ഏവ । ഏനാഃ । അച്ഛ ।

ഏ॒തി॒ । ദേ॒വീഃ॑ । ആ॒പഃ॑ । അ॒പാം॑ । ന॒പാത്॑ । ഇ॒തി॑ । ആ॒ഹ॒ ।
 ആ॒ഹു॒ത്യേ॒ത്യാ - ഹു॒ത്യാ । ഏ॒വ॒ । ഏ॒നാഃ॑ ।
 നി॒ഷ്ക്രീ॑യേതി॒ നിഃ - ക്രീ॒യ॑ । ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി । അ॒ഥോ॒ ഇ॒തി॑ ।
 ഹ॒വിഷ്ടു॑താനാമിതി॒ ഹ॒വിഃ - കൃ॒താനാ॑ം । ഏ॒വ॒ ।
 അ॒ഭിഷ്ടു॑താനാമിത്യഭി-ഷ്ടുതാനാ॑ം । ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി । 14 (50)

6.4.3.4

കാർഷി॑രസീത്യാഹ ശമ॑ലമേവാ॒ഃസാമ॑പ് ല്ലാവയതി
 സമു॑ദ്രസ്യ വോ॒ക്ഷി॑ത്യാ ഉ॒ന്നയ॑ ഇ॒ത്യാഹ॑ തസ്താദ॒ഭ്യമാ॑നാഃ
 പീ॒യമാ॑നാ ആപോ॒ ന ക്ഷീ॑യന്തേ യോനി॒ർവൈ॑ യജ്ഞസ്യ
 ചാ॒ത്യാലം॑ യജ്ഞോ॒ വസ॑തീവരീ॒ർഹോ॑ത്യുചമ॒സം ച॑
 മൈ॒ത്രാവ॑രുണചമ॒സം ച॑ സ॒സ്പർശ്യ॑ വസ॑തീവരീ॒ർ
 വ്യാ॒നയ॑തി യജ്ഞസ്യ॑ സയോനി॒ത്യായാ॑ഥോ॒ സ്വാദേ॑വൈനാ
 യോ॒നേഃ പ്ര॑ ജനയത്യു॒ധാർയോ॑ഽവേ॒രപാ(3)॑ ഇ॒ത്യാഹോ॑തേ
 ()-മ॒ന്നമു॑രുതേമാഃ പശ്യേ॒തി വാ॑വൈതദാഹ
 യദ്യ॑ഗ്നിഷ്ടോ॒ഥോ ജു॒ഹോ॑തി യദ് യു॒ക്ഥ്യഃ॑ പരി॒ധൗ॑ നി
 മാർഷി॑ യദ് യ॒തിരാ॑ത്രോ യജു॒ർവദ॑ൻ പ്ര പ॒ദ്യതേ॑
 യജ്ഞ॑ക്രത്യുനാ॑ം വ്യാവൃ॒ത്തേ॑ത്യ । 15

6.4.3.4 - Padam

കാർഷിഃ | അസി | ഇതി | ആഹ | ശമലം | ഏവ | ആസാം |
 അപേതി | പ്ലാവയതി | സമുദ്രസ്യ | വഃ | അക്ഷിത്യേ |
 ഉദിതി | നയേ | ഇതി | ആഹ | തസ്മാത് | അദ്യമാനാഃ |
 പീയമാനാഃ | ആപഃ | ന | ക്ഷീയന്തേ | യോനിഃ | വൈ |
 യജ്ഞസ്യ | ചാത്വാലം | യജ്ഞഃ | വസതീവരീഃ |
 ഹോത്യചമസമിതി ഹോത്യ - ചമസം | ച |
 മൈത്രാവരുണചമസമിതി മൈത്രാവരുണ - ചമസം |
 ച | സൗസ്തർശ്യേതി സം - സ്തർശ്യ | വസതീവരീഃ |
 വ്യാനയതീതി വി - ആനയതി | യജ്ഞസ്യ |
 സയോനിത്വായേതി സയോനി - ത്വായ | അഥോ ഇതി |
 സ്വാത് | ഏവ | ഏനാഃ | യോനേഃ | പ്രേതി | ജനയതി |
 അധാര്യോ ഇതി | അവേഃ | അപാ(3)ഃ | ഇതി | ആഹ |
 ഉത () | ഇം | അനന്നമുഃ | ഉത | ഇമാഃ | പശ്യ | ഇതി |
 വാവ | ഏതത് | ആഹ | യദി | അഗ്നിഷ്ടോമ ഇത്യഗ്നി-
 സ്തോമഃ | ജുഹോതി | യദി | ഉക്ഥ്യഃ | പരിധാവിതി
 പരി- ധൗ | നീതി | മാർഷ്ടി | യദി |

അതിരാത്ര ഇത്യതി - രാത്രഃ | യജുഃ | വദന് | പ്രേതി |

പദ്യതേ | യജ്ഞക്രതൂനാമിതി യജ്ഞ - ക്രതൂനാം |

വ്യാവൃത്തയാ ഇതി വി - ആവൃത്തൈ | **15 (75)**

(വാചോ - ഹവ - മഭിഷ്യതാനാം ഗൃഹ്ണാത്യു-ത -
പഞ്ചവിംശതിശ്ച) (A3)

6.4.4.1

ദേവസ്യ ത്വാ സവിതുഃ പ്രസവ ഇതി ഗ്രാവാണമാ ദത്തേ
പ്രസൂത്യാ അശ്മിനോർ ബാഹുഭ്യാമിത്യാഹാശ്മിനൗ ഹി
ദേവാനാമധാർയൂ ആസ്താം പൃഷ്ണോ ഹസ്താഭ്യാമിത്യാഹ
യത്തൈ പശവോ വൈ സോമോ വ്യാന ഉപാഘ്നു സവനോ
യദുപാഘ്നു സവനമഭി മിമീതേ വ്യാനമേവ പശുഷു
ദധാതീന്ദ്രായ യോന്ദ്രായ യോതി മിമീത ഇന്ദ്രായ ഹി സോമ
ആഹ്നിയതേ പഞ്ച കൃത്യോ യജുഷാ മിമീതേ- [] **16**

6.4.4.1 - Padam

ദേവസ്യ | ത്വാ | സവിതുഃ | പ്രസവ ഇതി പ്ര - സവേ |
ഇതി | ഗ്രാവാണം | ഏതി | ദത്തേ | പ്രസൂത്യാ ഇതി
പ്ര-സൂതൈ | അശ്മിനോഃ | ബാഹുഭ്യാമിതി ബാഹു-ഭ്യാം |
ഇതി | ആഹ | അശ്മിനൗ | ഹി | ദേവാനാം |

അധ്യ॑ര്യു ഇതി॑ । ആസ്താ॑ം । പു॒ഷ്ഠഃ । ഹസ്താ॑ഭ്യാം । ഇതി॑ ।
 ആഹ॑ । യതൈ॑ । പശ॑വഃ । വൈ । സോമഃ॑ । വ്യാന॑ ഇതി॑
 വി - അ॒നഃ । ഉ॒പാച്ശു॑സ॒വന॑ ഇ॒ത്യുപാച്ശു॑ - സ॒വനഃ॑ ।
 യത് । ഉ॒പാച്ശു॑സ॒വന॑മി॒ത്യുപാച്ശു॑ - സ॒വനം॑ । അഭീ॑തി ।
 മിമീ॑തേ । വ്യാന॑മിതി॑ വി-അ॒നം । ഏ॒വ । പശു॑ഷു । ദധാ॑തി ।
 ഇ॒ന്ദ്രായ॑ । ത്വാ । ഇ॒ന്ദ്രായ॑ । ത്വാ । ഇതി॑ । മിമീ॑തേ । ഇ॒ന്ദ്രായ॑ ।
 ഹി । സോമഃ॑ । ആ॒ഹ്നിയ॑ത ഇ॒ത്യാ - ഹ്നിയ॑തേ । പ॒ഞ്ച ।
 കൃ॒തഃ । യജു॑ഷാ । മിമീ॑തേ । **16 (50)**

6.4.4.2

പ॒ഞ്ചാക്ഷ॑രാ പ॒ക്തിഃ പാ॒ക്തോ യ॑ജ്ഞാ യ॒ജ്ഞമേ॑വാവ
 രു॒ന്ധേ പ॒ഞ്ച കൃ॒താസ്തു॑ഷ്ഠീം ദശ॑ സം പ॒ദ്യന്തേ॑ ദശാ॒ക്ഷരാ॑
 വി॒രാഡ॑ന്നം വി॒രാഡ് വി॒രാജൈ॑വാ॒ന്നാദ്യ॑മവ॒ രുന്ധേ॑
 ശ്വാ॒ത്രാഃ സ്ഥ॑ വൃ॒ത്രതു॑ര ഇ॒ത്യാഹൈ॑ഷ വാ അ॒പാച്
 സോമ॑പീ॒ഥോ യ॑ ഏ॒വം വേ॑ദ നാ॒സ്താർതി॑മാർച്ഛ॒തി യ॑ത്തേ
 സോമ॑ ദി॒വി ജ്യോതി॑രി॒ത്യാഹൈ॑ഭ്യ ഏ॒വൈനം॑- [] **17**

6.4.4.2 - Padam

പ॒ഞ്ചാക്ഷ॑രേതി॑ പ॒ഞ്ച - അ॒ക്ഷരാ॑ । പ॒ക്തിഃ । പാ॒ക്തഃ ।
 യ॒ജ്ഞഃ । യ॒ജ്ഞം । ഏ॒വ । അ॒വേതി॑ । രു॒ന്ധേ । പ॒ഞ്ച ।

കൃ॒തഃ॑ । തു॒ഷ്ണീ॑ । ദ॒ശ് । സ॒മിതി॑ । പ॒ദ്യന്തേ॑ । ദ॒ശാക്ഷ॑രേതി
 ദ॒ശ് - അ॒ക്ഷരാ॑ । വി॒രാഡി॑തി വി - രാജ് । അ॒ന്നം ।
 വി॒രാഡി॑തി വി - രാജ് । വി॒രാജേ॑തി വി - രാജാ॑ । ഏ॒വ ।
 അ॒ന്നാദ്യ॑മിത്യു॒ന്ന - അ॒ദ്യം । അ॒വേതി॑ । രു॒ന്ധേ । ശ്വാ॒ത്രാഃ ।
 സ്ഥ॒ । വൃ॒ത്രതു॑ര ഇതി॑ വൃ॒ത്ര - തു॒രഃ । ഇതി॑ । ആ॒ഹ ।
 ഏ॒ഷഃ । വൈ॑ । അ॒പാം । സോ॒മപീ॑മ ഇതി॑ സോ॒മ - പീ॑മഃ ।
 യഃ । ഏ॒വം । വേ॒ദ । ന । അ॒ഹ്നി॑ത്യപ് - സു॒ । ആ॒ർത്ഥീ॑ ।
 ഏ॒തി । ഋ॒ച്ഛതി॑ । യത് । തേ॒ । സോ॒മ । ദി॒വി । ജ്യോ॒തിഃ॑ ।
 ഇതി॑ । ആ॒ഹ । ഏ॒ദ്യഃ । ഏ॒വ । ഏ॒ന്നം । 17 (50)

6.4.4.3

ഘോ॒കേഭ്യഃ॑ സം ഭ॒രതി॑ സോ॒മോ വൈ॑ രാജാ॑ ദി॒ശോ
 ഭ്യോ॒ധ്യായ॑മ് സ ദി॒ശോ॒ഽനു॑ പ്രാ॒വിശ॑ത്
 പ്രാ॒ഗ-പാ॒ഗുദ॑ഗധ॒രാ-ഗി॑ത്യാഹ ദി॒ഗ്ഭ്യ ഏ॒വൈന॑ച് സം
 ഭ॒രത്യ॑മോ ദി॒ശ ഏ॒വാസ്മാ॑ അ॒വ രു॒ന്ധേ ഽംബ॑ നി
 ഷ്വ॒രേത്യ॑ഹ കാ॒മുകാ॑ ഏ॒നഃ സ്രീ॑യോ ഭ॒വന്തി॑ യ ഏ॒വം
 വേ॒ദ യത് തേ॒ സോ॒മാദാ॑ഭ്യം നാമ॑ ജാഗൃ॒വീത്യാ- [] 18

6.4.4.3 - Padam

ലോകേഭ്യഃ | സമിതി | ഭരതി | സോമഃ | വൈ | രാജാ ||
 ദിശഃ | അഭീതി | അധ്യായത് | സഃ | ദിശഃ | അനു | പ്രേതി |
 അവിശത് | പ്രാക് | അപാക് | ഉദക് | അധരാക് | ഇതി |
 ആഹ | ദിഗ്ഭ്യ ഇതി ദിക് - ഭ്യഃ | ഏവ | ഏനം | സമിതി |
 ഭരതി | അഥോ ഇതി | ദിശഃ | ഏവ | അസ്മൈ | അവേതി |
 രൂന്ധേ | അംബ | നീതി | സ്വര | ഇതി | ആഹ | കാമുകാഃ |
 ഏനം | സ്ത്രീയഃ | ഭവന്തി | യഃ | ഏവം | വേദ | യത് | തേ |
 സോമ | അദാഭ്യം | നാമ | ജാഗൃവി | ഇതി | **18 (50)**

6.4.4.4

-ഹൈഷ വൈ സോമസ്യ സോമപീഥോ യ ഏവം വേദ ന
 സൗമ്യമാർത്തിമാർച്ഛതി ഏന്തി വാ ഏതഥ് സോമം
 യദഭിഷുണ്വന്ത്യച് ശൂനപ ഗൃഹ്ണാതി ത്രായത ഏവൈനം
 പ്രാണാ വാ അച്ശവഃ പശവഃ സോമോ ഷ്ശൂശൂൻ പുനരപി
 സൃജതി പ്രാണാനേവ പശുഷു ദധാതി ദൗദാവപി
 സൃജതി തസ്മാദ് ദൗദൗ പ്രാണാഃ | **19**

6.4.4.4 - Padam

ആഹ | ഏഷഃ | വൈ | സോമസ്യ | സോമപീഥ ഇതി സോമ
 -പീഥഃ | യഃ | ഏവം | വേദ | ന | സൗമ്യാം | ആർതിം |
 ഏതി | ജ്ജുതി | ഏന്തി | വൈ | ഏതത് | സോമം | യത് |
 അഭിഷുണ്വന്തീത്യഭി - സുന്വന്തി | അശ്ശൂൻ | അപേതി |
 ഗൃഹ്ണാതി | ത്രായതേ | ഏവ | ഏനം | പ്രാണാ ഇതി
 പ്ര - അനാഃ | വൈ | അശ്ശൂവഃ | പശൂവഃ | സോമഃ |
 അശ്ശൂൻ | പുനഃ | അപീതി | സ്യജതി | പ്രാണാനിതി
 പ്ര - അനാൻ | ഏവ | പശുഷു | ദധാതി | ദൗദാവിതി
 ദൗ - ദൗ | അപീതി | സ്യജതി | തസ്മാത് | ദൗദാവിതി
 ദൗ - ദൗ | പ്രാണാ ഇതി പ്ര - അനാഃ | **19 (44)**

(യജുഷാ മിമീത - ഏനം - ജാഗൃവീതി -

ചതുശ്ചതാരിശ്ശു) (A4)

6.4.5.1

പ്രാണോ വാ ഏഷ യദുപാശ്ശൂർ യദുപാശ്ശൂഗ്രാ ഗ്രഹാ
 ഗൃഹ്യന്തേ പ്രാണമേവാനു പ്ര യന്ത്യരുണോ ഹ
 സ്മാഹൗപവേശിഃ പ്രാതഃ സവന ഏവാഹം യജ്ഞേ

സൗ സ്ഥാപയാമി തേന തതഃ സൗസ്ഥിതേന ചരാമീത്യഷ്ടൗ
 കൃത്യോഽഗ്രേ-ഽഭിഷുണോ-ത്യഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രീ ഗായത്രം
 പ്രാതഃ സവനം പ്രാതഃ സവനമേവ തേനാഽഽപ്നോത്യേകാദശ
 കൃത്യോ ദിതീയ-മേകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുപ് ത്രൈഷ്ടുഭം
 മാധ്യംഭിനയ്- [] 20

6.4.5.1 - Padam

പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ । വൈ । ഏഷഃ । യത് ।
 ഉപായ്ശുരിത്യുപ - അയ്ശുഃ । യത് । ഉപായശ്ഗ്രാ
 ഇത്യുപായ്ശു - അഗ്രാഃ । ഗ്രഹാഃ । ഗൃഹ്യന്തേ । പ്രാണമിതി
 പ്ര - അനം । ഏവ । അനു । പ്രേതി । യന്തി । അരുണഃ । ഹ ।
 സ്മ । ആഹ । ഔപവേശിരിത്യുപ - വേശിഃ । പ്രാതസ്സവന
 ഇതി പ്രാതഃ - സവനേ । ഏവ । അഹം । യജ്ഞം । സമിതി ।
 സ്ഥാപയാമി । തേന । തതഃ । സൗസ്ഥിതേനേതി സം-
 സ്ഥിതേന । ചരാമി । ഇതി । അഷ്ടൗ । കൃതാഃ । അഗ്രേ ।
 അഭിതി । സുനോതി । അഷ്ടാക്ഷരേത്യഷ്ടാ - അക്ഷരാ ।
 ഗായത്രീ । ഗായത്രം । പ്രാതസ്സവനമിതി പ്രാതഃ-സവനം ।
 പ്രാതസ്സവനമിതി പ്രാതഃ - സവനം । ഏവ । തേന ।

ആപ്ലോതി | ഏകാദശ | കൃതഃ | ദ്വിതീയം |
 ഏകാദശാക്ഷരേത്യേകാദശ - അക്ഷരാ | ത്രിഷ്ടുപ് |
 ത്രൈഷ്ടുഭം | മാധ്യനിനം | **20 (50)**

6.4.5.2

സവനം മാധ്യനിനമേവ സവനം തേനാസ്സപ്ലോതി
 ദ്വാദശ കൃതസ്തുതീയം ദ്വാദശാക്ഷരാ ജഗതീ ജാഗതം
 തൃതീയസവനം തൃതീയസവനമേവ തേനാസ്സപ്ലോത്യേതാഃ
 ഹ വാവ സ യജ്ഞസ്യ സൗസ്ഥിതിമുവാചാ
 സ്കന്ദായാസ്കന്നഃ ഹി തദ്-യദ്-യജ്ഞസ്യ സൗസ്ഥിതസ്യ
 സ്കന്ദത്യഥോ ഖലാഹുർഗായത്രീ വാവ പ്രാതഃ സവനേ
 നാതിവാദ ഇത്യനതിവാദുക ഏനം ഭാത്യവ്യോ ഭവതി
 യ ഏവം വേദ തസ്മാദഷ്ടാവഷ്ടൗ- [] **21**

6.4.5.2 - Padam

സവനം | മാധ്യനിനം | ഏവ | സവനം | തേന | ആപ്ലോതി |
 ദ്വാദശ | കൃതഃ | തൃതീയം | ദ്വാദശാക്ഷരേതി ദ്വാദശ
 -അക്ഷരാ | ജഗതീ | ജാഗതം | തൃതീയസവനമിതി
 തൃതീയ-സവനം | തൃതീയസവനമിതി തൃതീയ-സവനം |
 ഏവ | തേന | ആപ്ലോതി | ഏതാം | ഹ | വാവ | സഃ |

യജ്ഞസ്യ | സൗസ്ഥിതിമിതി സം - സ്ഥിതിം | ഉവാച |
 അസ്കന്ദായ | അസ്കന്നം | ഹി | തത് | യത് | യജ്ഞസ്യ |
 സൗസ്ഥിതസ്യേതി സം - സ്ഥിതസ്യ | സ്കന്ദതി | അഥോ
 ഇതി | ഖലു | ആഹുഃ | ഗായത്രീ | വാവ | പ്രാതസ്സവന
 ഇതി പ്രാതഃ - സവനേ | ന | അതിവാദ ഇത്യതി - വാദേ |
 ഇതി | അനതിവാദുക ഇത്യനതി - വാദുകഃ | ഏനം |
 ഭ്രാത്യവ്യഃ | ഭവതി | യഃ | ഏവം | വേദ | തസ്മാത് |
 അഷ്ടാവഷ്ടാവിത്യഷ്ടൗ - അഷ്ടൗ | **21 (50)**

6.4.5.3

കൃത്യോഽഭിഷുക്യം ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി പവിത്രവന്തോ
 ഽന്യേ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ കിംപവിത്ര ഉപാശ്ശുരിതി
 വാക്പവിത്ര ഇതി ബ്രൂയാദ്-വാചസ്സതയേ പവസ്വ
 വാജിന്നിത്യാഹ വാചൈവൈനം പവയതി വൃഷ്ണോ
 അശ്ശുഭാമിത്യാഹ വൃഷ്ണോ ഹ്യേതാവശ്ശു യൗ സോമസ്യ
 ഗഭസ്തിപൂത ഇത്യാഹ ഗഭസ്തിനാ ഹ്യേനം പവയതി ദേവോ
 ദേവാനാം പവിത്രമസീത്യാഹ ദേവോ ഹ്യേഷ- [] **22**

6.4.5.3 - Padam

കൃതഃ | അഭിഷുത്യമിത്യഭി - സുതം | ബ്രഹ്മവാദിന ഇതി
 ബ്രഹ്മ-വാദിനഃ | വദന്തി | പവിത്രവന്ത ഇതി പവിത്ര-വന്തഃ |
 അന്യേ | ഗ്രഹാഃ | ഗൃഹ്യന്തേ | കിംപവിത്ര ഇതി
 കിം - പവിത്രഃ | ഉപാച്ശുരിത്യുപ - അച്ശുഃ | ഇതി |
 വാക്പവിത്ര ഇതി വാക് - പവിത്രഃ | ഇതി | ബ്രൂയാത് |
 വാചഃ | പതയേ | പവസ്വ | വാജിന് | ഇതി | ആഹ | വാചാ |
 ഏവ | ഏനം | പവയതി | വൃഷ്ണഃ | അച്ശുഭ്യാമിത്യച്ശു-
 ഭ്യാം | ഇതി | ആഹ | വൃഷ്ണഃ | ഹി | ഏതൗ | അച്ശു ഇതി |
 യൗ | സോമസ്യ | ഗഭസ്തീപൂത ഇതി ഗഭസ്തീ-പൂതഃ | ഇതി |
 ആഹ | ഗഭസ്തീനാ | ഹി | ഏനം | പവയതി | ദേവഃ |
 ദേവാനാം | പവിത്രം | അസി | ഇതി | ആഹ | ദേവഃ | ഹി |
 ഏഷഃ | **22 (50)**

6.4.5.4

സൻ ദേവാനാം പവിത്രം യേഷാം ഭാഗോഽസി
 തേഭ്യസ്തേത്യാഹ യേഷാഃ ഹ്യേഷ ഭാഗസ്തേഭ്യ ഏനം
 ഗൃഹ്ണാതി സ്വാം കൃതോഽസീത്യാഹ പ്രാണമേവ

സ്വമകൃത മധുമതീർന്ന ഇഷസ്കൃധീത്യാഹ സർവമേവാസ്മാ
ഇദം സ്വദയതി വിശ്വേഭ്യ-സ്തേന്ദ്രിയേഭ്യോ ദിവ്യേഭ്യഃ
പാർത്ഥിവേഭ്യ ഇത്യാഹോദയേഷ്വവ ദേവമനുഷ്യേഷു
പ്രാണാൻ ദധാതി മനസ്ത്വാ- [] 23

6.4.5.4 - Padam

സന് ദേവാനാം പവിത്രം യേഷാം ഭാഗഃ അസി |
തേഭ്യഃ ത്വാ ഇതി ആഹ യേഷാം ഹി ഏഷഃ ഭാഗഃ |
തേഭ്യഃ ഏനം ഗൃഹ്ണാതി സ്വാങ്ക്യതഃ അസി |
ഇതി ആഹ പ്രാണമിതി പ്ര - അനം ഏവ സ്വം |
അകൃത മധുമതീരിതി മധു - മതീഃ നഃ ഇഷഃ കൃധി |
ഇതി ആഹ സർവം ഏവ അസ്മൈ ഇദം സ്വദയതി |
വിശ്വേഭ്യഃ ത്വാ ഇന്ദ്രിയേഭ്യഃ ദിവ്യേഭ്യഃ പാർത്ഥിവേഭ്യഃ |
ഇതി ആഹ ഉദയേഷു ഏവ ദേവമനുഷ്യേഷിതി
ദേവ - മനുഷ്യേഷു പ്രാണാനിതി പ്ര - അനാൻ ദധാതി |
മനഃ ത്വാ 23 (50)

6.4.5.5

ഽഷ്ടിത്യാഹ മന ഏവാശ്നൂത ഉർവന്തരിക്ഷ-മന്വിഹീത്യാഹാ-
ന്തരിക്ഷദേവത്യാ ഹി പ്രാണഃ സ്വാഹാ ത്വാ സുഭവഃ

സുര്യായേത്യാഹ പ്രാണാ വൈ സ്വഭവസോ ദേവാസ്യേഷോവ
 പരോക്ഷം ജുഹോതി ദേവേഭ്യസ്താ മരീചിപേഭ്യ ഇത്യാഹാ
 ss*ദിത്യസ്യ വൈ രശ്മയോ ദേവാ മരീചിപാസ്യേഷാം തദ്
 ഭാഗധേയം താനേവ തേന പ്രീണാതി യദി കാമയേത
 വർഷുകഃ പർജന്യഃ- [] 24

6.4.5.5 - Padam

അഷ്ടു | ഇതി | ആഹ | മനഃ | ഏവ | ആശുതേ | ഉരു |
 അന്തരിക്ഷം | അനിതി | ഇഹി | ഇതി | ആഹ |
 അന്തരിക്ഷദേവത്യ ഇത്യന്തരിക്ഷ - ദേവത്യഃ | ഹി | പ്രാണ
 ഇതി പ്ര-അനഃ | സ്വാഹാ | ത്വാ | സുഭവ ഇതി സു - ഭവഃ |
 സൂര്യായ | ഇതി | ആഹ | പ്രാണാ ഇതി പ്ര - അനഃ |
 വൈ | സ്വഭവസ ഇതി സ്വ - ഭവസഃ | ദേവാഃ | തേഷു |
 ഏവ | പരോക്ഷമിതി പരഃ - അക്ഷം | ജുഹോതി |
 ദേവേഭ്യഃ | ത്വാ | മരീചിപേഭ്യ ഇതി മരീചി - പേഭ്യഃ | ഇതി |
 ആഹ | ആദിത്യസ്യ | വൈ | രശ്മയഃ | ദേവാഃ | മരീചിപാ
 ഇതി മരീചി - പാഃ | തേഷാം | തത് | ഭാഗധേയമിതി
 ഭാഗ - ധേയം | താൻ | ഏവ | തേന | പ്രീണാതി | യദി |
 കാമയേത | വർഷുകഃ | പർജന്യഃ | 24 (50)

6.4.5.6

സ്യാദിതി നീചാ ഹസ്തേന നി മൃജ്യാദ്-വൃഷ്ടിമേവ നി
 യച്ഛതി യദി കാമയേതാവർഷുകഃ സ്യാദിത്യുത്താനേന നി
 മൃജ്യാദ്-വൃഷ്ടിമേവോദ്-യച്ഛതി യദൃദിചരേദമും ജഹ്യഥ
 ത്വാ ഹോഷ്യാമിതി ബ്രൂയാദാഹുതിമേവൈനം പ്രേപ്തൻ
 ഹന്തി യദി ദൂരേ സ്യാദാ തമിതോസ്തിഷ്ഠേത്
 പ്രാണമേവാസ്യാനുഗത്യ ഹന്തി യദൃദിചരേദമുഷ്യ- [] 25

6.4.5.6 - Padam

സ്യാത് | ഇതി | നീചാ | ഹസ്തേന | നീതി | മൃജ്യാത് |
 വൃഷ്ടിം | ഏവ | നീതി | യച്ഛതി | യദി | കാമയേത |
 അവർഷുകഃ | സ്യാത് | ഇതി | ഉത്താനേനേത്യുത്-
 താനേന | നീതി | മൃജ്യാത് | വൃഷ്ടിം | ഏവ | ഉദിതി |
 യച്ഛതി | യദി | അദിചരേദിത്യദി - ചരേത് | അമും | ജഹി |
 അഥ | ത്വാ | ഹോഷ്യാമി | ഇതി | ബ്രൂയാത് |
 ആഹുതിമിത്യാ - ഹുതിം | ഏവ | ഏനം | പ്രേപ്തനിതി
 പ്ര - ഇപ്തൻ | ഹന്തി | യദി | ദൂരേ | സ്യാത് | ഏതി |
 തമിതോഃ | തിഷ്ഠേത് | പ്രാണമിതി പ്ര - അനം | ഏവ |

അസ്യ | അനുഗത്യേത്യനു - ഗത്യ | ഹന്തി | യദി |

അഭിചരേദിത്യഭി - ചരേത് | അമുഷ്യ | **25 (50)**

6.4.5.7

താ പ്രാണേ സാദയാമിതി സാദയേദസന്നോ വൈ പ്രാണഃ
 പ്രാണമേവാസ്യ സാദയതി ഷഡ്ഭിര്യശുഭിഃ പവയതി ഷഡ്
 വാ ജതവ ജതുഭിരേവൈനം പവയതി ത്രിഃ പവയതി ത്രയ
 ഇമേ ലോകാ ഏഭിരേവൈനം ലോകൈഃ പവയതി
 ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്താമ് സത്യാത് ത്രയഃ പശൂനാഃ
 ഹസ്താദാനാ ഇതി യത് ത്രിരൂപാഃ ശുഃ ഹസ്തേന
 വിഗൃഹ്ണാതി തസ്യാത് ത്രയഃ പശൂനാഃ ഹസ്താദാനാഃ
 പുരുഷോ () ഹസ്തീ മർകടഃ | **26**

6.4.5.7 - Padam

താ | പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനേ | സാദയാമി | ഇതി |
 സാദയേത് | അസന്നഃ | വൈ | പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ |
 പ്രാണമിതി പ്ര - അനം | ഏവ | അസ്യ | സാദയതി |
 ഷഡ്ഭിരിതി ഷട് - ഭിഃ | അയ്ശുഭിരിത്യയ്ശു - ഭിഃ |
 പവയതി | ഷട് | വൈ | ജതവഃ | ജതുഭിരിത്യുതു - ഭിഃ |
 ഏവ | ഏനം | പവയതി | ത്രിഃ | പവയതി | ത്രയഃ | ഇമേ |

ലോകാഃ | ഏഭിഃ | ഏവ | ഏനം | ലോകൈഃ | പവയതി |
 ബ്രഹ്മവാദിന ഇതി ബ്രഹ്മ - വാദിനഃ | വദന്തി | കസ്മാത് |
 സത്യാത് | ത്രയഃ | പശൂനാം | ഹസ്താദാനാ ഇതി
 ഹസ്ത - ആദാനാഃ | ഇതി | യത് | ത്രിഃ | ഉപാച്ഛൂമിത്യുപ-
 അച്ഛൂം | ഹസ്തേന | വിഗൃഹ്ണാതീതി വി-ഗൃഹ്ണാതി |
 തസ്മാത് | ത്രയഃ | പശൂനാം | ഹസ്താദാനാ ഇതി
 ഹസ്ത - ആദാനാഃ | പുരുഷഃ () | ഹസ്തീ | മർകടഃ | **26 (52)**
 (മാധ്യന്ദിന - മഷ്ടാവഷ്ടാ - വേഷ - മനസ്താ - പർജന്യോ
 - ശ്മുഷ്യ - പുരുഷോ - ദേ ച) (A5)

6.4.6.1

ദേവാ വൈ യദ് യജ്ഞൈകൂർവത തദസൂരാ അകൂർവത
 തേ ദേവാ ഉപാച്ഛൂ യജ്ഞച്ഛൂ സൗസ്ഥാപ്യമപശൂൻ
 തമുപാച്ഛൂ സമസ്ഥാപയൻ തേസൂരാ വജ്രമുദ്യത്യു
 ദേവാനദ്യായന്ത തേ ദേവാ ബിദ്യത ഇന്ദ്രമുപാധാവൻ
 താനിന്ദ്രോന്തർയാമേണാന്തരധന്ത തദന്തർയാമസ്യോ-
 ന്തർയാമത്വം യദന്തർയാമോ ഗൃഹ്യതേ ഭ്രാതൃവ്യാനേവ തദ്
 യജമാനോന്തർധന്തേ ഞസേ - [] **27**

6.4.6.1 - Padam

ദേവാഃ | വൈ | യത് | യജ്ഞേ | അകുർവത | തത് |
 അസുരാഃ | അകുർവത | തേ | ദേവാഃ | ഉപാശ്ശാവിത്യുപ-
 അശ്ശൗ | യജ്ഞം | സൗസ്ഥാപ്യമിതി സം - സ്ഥാപ്യം |
 അപശ്യന് | തം | ഉപാശ്ശാവിത്യുപ - അശ്ശൗ | സമിതി |
 അസ്ഥാപയന് | തേ | അസുരാഃ | വജ്രം | ഉദ്യത്യേത്യുത്-
 യത്യ | ദേവാൻ | അഭിതി | ആയന്ത | തേ | ദേവാഃ |
 ബിദ്യതഃ | ഇന്ദ്രം | ഉപേതി | അധാവന് | താൻ | ഇന്ദ്രഃ |
 അന്തര്യമേണേത്യന്തഃ - യാമേന | അന്തഃ | അധത്ത | തത് |
 അന്തര്യമസ്യേത്യന്തഃ - യാമസ്യ |
 അന്തര്യമത്ഥമിത്യന്തര്യമ - ത്ഥം | യത് | അന്തര്യമ
 ഇത്യന്തഃ - യാമഃ | ഗൃഹ്യതേ | ദ്രാതൃവ്യാൻ | ഏവ | തത് |
 യജമാനഃ | അന്തഃ | ധത്തേ | അന്തഃ | തേ | **27 (50)**

6.4.6.2

ദധാമി ദ്യാവാപൃഥിവീ അന്ത-രൂർവന്തരിക്ഷ-മിത്യാഹൈ-
 ഭിരേവ ലോകൈര്യജമാനോ ദ്രാതൃവ്യാനന്തർധത്തേ തേ
 ദേവാ അമന്യന്തേന്ദ്രോ വാ ഇദമഭ്യുദ്യദ് വയഃ സ്മ ഇതി

തേ॑ഽബ്രു॑വൻ മ॑ഘ॒വ॒ന്നനു॑ ന ആ॑ ഭജേ॒തി॑ സ॒ജോഷാ॑
 ദേ॒വൈര॑വ॒രൈഃ പ॑രെ॒ശ്ചേത്യ॑ബ്ര॒വീദ്യേ॑ ചൈ॒വ ദേ॒വാഃ
 പ॒രേ യേ॑ ചാ॒വരേ॑ താ॒നുഭ॑യാ- [] 28

6.4.6.2 - Padam

ദ॒ധാമി॑ । ദ്യാ॒വാ പു॒ഥി॒വീ ഇ॒തി ദ്യാ॒വാ - പു॒ഥി॒വീ । അ॒ന്തഃ ।
 ഉ॒രു । അ॒ന്തരീ॑ക്ഷം । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । ഏ॒ദിഃ । ഏ॒വ । ലോ॒കൈഃ ।
 യ॒ജമാ॑നഃ । ഭ്രാ॒ത്യു॒വ്യാൻ । അ॒ന്തഃ । ധ॒ത്തേ॑ । തേ॑ । ദേ॒വാഃ ।
 അ॒മ॒ന്യന്ത॑ । ഇ॒ന്ദ്രഃ । വൈ॑ । ഇ॒ദം । അ॒ഭൂത്॑ । യത്॑ । വ॒യം ।
 സ്മുഃ॑ । ഇ॒തി । തേ॑ । അ॒ബ്രു॑വൻ । മ॑ഘ॒വ॒ന്നിതി॑ മ॑ഘ - വ॒ന്ന് ।
 അ॒നി॒തി । നഃ॑ । ഏ॒തി । ഭജ॑ । ഇ॒തി । സ॒ജോഷാ॑ ഇ॒തി
 സ - ജോ॑ഷാഃ । ദേ॒വൈഃ । അ॒വ॒രൈഃ । പ॑രൈഃ । ച॑ । ഇ॒തി ।
 അ॒ബ്ര॒വീത്॑ । യേ॑ । ച॑ । ഏ॒വ । ദേ॒വാഃ । പ॒രേ॑ । യേ॑ । ച॑ ।
 അ॒വ॒രേ॑ । താൻ॑ । ഉ॒ഭ॒യാൻ॑ । 28 (50)

6.4.6.3

ന॒ന്യാഭ॑ജം സ॒ജോഷാ॑ ദേ॒വൈര॑വ॒രൈഃ പ॑രെ॒ശ്ചേത്യ॑ഹ
 യേ॑ ചൈ॒വ ദേ॒വാഃ പ॒രേ യേ॑ ചാ॒വരേ॑ താ॒നുഭ॑യാ-ന॒ന്യാഭ॑ജ-
 ത്യാന്ത॑ർയാമേ മ॑ഘ॒വൻ മാ॑ദ॒യസ്യേ॑ത്യാഹ യ॒ജ്ഞാ॑ദേ॒വ
 യ॒ജമാ॑നം നാ॒ന്തരേ॑ത്യു॒പയാ॑മ-ഗൃ॒ഹീ॒തോ॑ ഽസീ॒ത്യാഹാ-

പാനസ്യ ധൃതൈ യദുഭാവപവിത്രൗ ഗൃഹ്യേയാതാം
 പ്രാണമപാനോഽനു ന്യൂജേത് പ്രമായുകഃ സ്യാത്
 പവിത്രവാനന്തർയാമോ ഗൃഹ്യതേ- [] 29

6.4.6.3 - Padam

അന്യാഭജതിത്യനു-ആഭജത് | സജോഷാ ഇതി സ-ജോഷാഃ |
 ദേവൈഃ | അവരൈഃ | പരൈഃ | ച | ഇതി | ആഹ | യേ | ച |
 ഏവ | ദേവാഃ | പരേ | യേ | ച | അവരേ | താൻ | ഉഭയാൻ |
 അന്യാഭജതിത്യനു-ആഭജതി | അന്തര്യാമ ഇത്യന്തഃ - യാമേ |
 മഘവന്നിതി മഘ - വന് | മാദയസ്വ | ഇതി | ആഹ |
 യജ്ഞാത് | ഏവ | യജമാനം | ന | അന്തഃ | ഏതി |
 ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ | അസി | ഇതി |
 ആഹ | അപാനസ്യേത്യപ - അനസ്യ | ധൃതൈ | യത് |
 ഉഭൗ | അപവിത്രൗ | ഗൃഹ്യേയാതാം | പ്രാണമിതി
 പ്ര - അനം | അപാന ഇത്യപ - അനഃ | അനു | നീതി |
 ഋജേത് | പ്രമായുക ഇതി പ്ര - മായുകഃ | സ്യാത് |
 പവിത്രവാനിതി പവിത്ര - വാൻ |
 അന്തര്യാമ ഇത്യന്തഃ - യാമഃ | ഗൃഹ്യതേ | 29 (50)

6.4.6.4

പ്രാണാപാനയോർ വിധൃത്യൈ പ്രാണാപാനൗ വാ ഏതൗ
 യദ്യുപാഘൃന്തർയാമൗ വ്യാന ഉപാഘൃശു സവനോ യം
 കായേത പ്രമായുകഃ സ്യാദിത്യസഃ സ്പൃഷ്ടൗ തസ്യ
 സാദയേദ്-വ്യാനേനൈവാസ്യ പ്രാണാപാനൗ വി ചീനത്തി
 താജക് പ്ര മീയതേ യം കായേത സർവമായുരിയാദിതി
 സഃ സ്പൃഷ്ടൗ തസ്യ സാദയേദ്-വ്യാനേനൈവാസ്യ
 പ്രാണാപാനൗ സം തനോതി സർവമായുരേതി । 30

6.4.6.4 - Padam

പ്രാണാപാനയോരിതി പ്രാണ - അപാനയോഃ । വിധൃത്യായ
 ഇതി വി-ധൃത്യൈ । പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ-അപാനൗ ।
 വൈ । ഏതൗ । യത് । ഉപാഘൃന്തര്യമാവിത്യുപാഘൃശു-
 അന്തര്യമാൗ । വ്യാന ഇതി വി - അനഃ । ഉപാഘൃശുസവന
 ഇത്യുപാഘൃശു - സവനഃ । യം । കായേത । പ്രമായുക ഇതി
 പ്ര - മായുകഃ । സ്യാത് । ഇതി । അസഃസ്പൃഷ്ടാവിത്യസം-
 സ്പൃഷ്ടൗ । തസ്യ । സാദയേത് । വ്യാനേനേതി വി-അനേന ।
 ഏവ । അസ്യ । പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ - അപാനൗ ।
 വീതി । ചീനത്തി । താജക് । പ്രേതി । മീയതേ । യം ।

കാമയേത | സർവം | ആയുഃ | ഇയാത് | ഇതി |
 സൗസ്തൃഷ്ടാവിതി സം - സ്തൃഷ്ടൗ | തസ്യ | സാദയേത് |
 വ്യാനേനേതി വി - അനേന | ഏവ | അസ്യ |
 പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ - അപാനൗ | സമിതി |
 തനോതി | സർവം | ആയുഃ | ഏതി | **30 (44)**

(ത - ഉദയാൻ - ഗൃഹ്യതേ - ചതുശ്ചതാരിശ്ശച്ച) (A6)

6.4.7.1

വാഗാ ഏഷാ യദൈന്ദ്രവായവോ യദൈന്ദ്രവായവാഗ്രാ
 ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ വാചമേവാനു പ്ര യന്തി വായും ദേവാ
 അബ്രൂവൻഥ് സോമച് രാജാനച് ഹനാമേതി സോബ്രവീദ്
 വരം വൃണൈ മദഗ്രാ ഏവ വോ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യാന്താ ഇതി
 തസ്മാദൈന്ദ്രവായവാഗ്രാ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ തമച്ഛൻഥ്
 സോപ്യയത് തം ദേവാ നോപാധൃഷ്ണുവൻ തേ
 വായുമബ്രൂവന്നിമം നഃ സ്വദയേ- [] **31**

6.4.7.1 - Padam

വാക് | വൈ | ഏഷാ | യത് | ഐന്ദ്രവായവ ഇത്യൈന്ദ്ര-
 വായവഃ | യത് | ഐന്ദ്രവായവാഗ്രാ ഇത്യൈന്ദ്രവായവ-
 അഗ്രാഃ | ഗ്രഹാഃ | ഗൃഹ്യന്തേ | വാചം | ഏവ | അനു |

പ്രേതി¹ | യന്തി¹ | വായു⁰ം | ദേവാഃ¹ | അബ്രുവന്¹ | സോമം⁰ |
 രാജാനം¹ | ഹനാമ¹ | ഇതി¹ | സഃ¹ | അബ്രവീത്¹ | വരം⁰ |
 വൃണൈ¹ | മദഗ്രാ¹ ഇതി¹ മത്-അഗ്രാഃ¹ | ഏവ¹ | വഃ¹ | ഗ്രഹാഃ⁰ |
 ഗൃഹ്യാന്തേ¹ | ഇതി¹ | തസ്മാത്⁰ | ഐന്ദ്രവായവാഗ്രാ¹
 ഇത്യൈന്ദ്രവായവ - അഗ്രാഃ¹ | ഗ്രഹാഃ¹ | ഗൃഹ്യാന്തേ¹ | തം⁰ |
 അഘ്നന്¹ | സഃ¹ | അപൃയത്¹ | തം⁰ | ദേവാഃ¹ | ന¹ | ഉപേതി¹ |
 അധ്യുഷ്ണുവന്¹ | തേ¹ | വായു⁰ം | അബ്രുവന്¹ | ഇമം⁰ | നഃ¹ |
 സ്വദയ | **31 (50)**

6.4.7.2

-തി സോബ്രവീദ്¹ വരം⁰ വൃണൈ¹ മദേവത്യാന്യേവ¹ വഃ¹
 പാത്രാണ്യുചയാന്താ¹ ഇതി¹ തസ്മാന്നാനാദേവത്യാനി¹ സന്തി¹
 വായവ്യാന്യുച്യന്തേ¹ തമേഭ്യോ വായുരേവാസ്വദയത്¹
 തസ്മാദൃത്¹ പൃയതി¹ തത് പ്രവാതേ¹ വി ഷജന്തി¹ വായുർഹി¹
 തസ്യ¹ പവയിതാ¹ സ്വദയിതാ¹ തസ്യ¹ വിഗ്രഹണം¹
 നാവിന്ദന്മ്¹ സാദിതിരബ്രവീദ്¹ വരം⁰ വൃണാ¹ അഥ¹ മയാ¹
 വി ഗൃഹ്ണീധാം¹ മദേവത്യാ¹ ഏവ¹ വഃ¹ സോമാഃ- [] **32**

6.4.7.2 - Padam

ഇതി॑ । സഃ॑ । അ॒ബ്ര॒വീത്॑ । വ॒രം॑ । വൃ॒ണൈ॑ ।
 മ॒ദേ॒വത്യാ॑നീതി॑ മത്-ദേ॒വത്യാ॑നി । ഏ॒വ । വഃ॑ । പാ॒ത്രാ॑ണി ।
 ഉ॒ച്യാ॑ന്തേ । ഇതി॑ । ത॒സ്മാത്॑ । നാ॒നാദേ॒വത്യാ॑നീതി॑
 നാ॒നാ-ദേ॒വത്യാ॑നി । സ॒ന്തി । വാ॒യവ്യാ॑നി । ഉ॒ച്യന്തേ॑ । തം ।
 ഏ॒ഭ്യഃ । വാ॒യുഃ । ഏ॒വ । അ॒സ്വദ॑യത് । ത॒സ്മാത്॑ । യത് ।
 പൃ॒യതി॑ । തത് । പ്ര॒വാത॑ ഇതി॑ പ്ര - വാ॒തേ । വീ॒തി ।
 സ॒ജ॒ന്തി । വാ॒യുഃ । ഹി॑ । ത॒സ്യ॑ । പ॒വയി॑താ । സ്വ॒ദയി॑താ ।
 ത॒സ്യ॑ । വി॒ഗ്രഹ॑ണമിതി॑ വി - ഗ്ര॒ഹണം॑ । ന । അ॒വി॒ന്ദന്॑ ।
 സാ॑ । അ॒ദി॒തിഃ । അ॒ബ്ര॒വീത്॑ । വ॒രം॑ । വൃ॒ണൈ॑ । അ॒ഥ ।
 മയാ॑ । വീ॒തി । ഗൃ॒ഹ്ണീ॑ധം । മ॒ദേ॒വത്യാ॑ ഇതി॑
 മത് - ദേ॒വത്യാഃ॑ । ഏ॒വ । വഃ॑ । സോ॒മാഃ । 32 (50)

6.4.7.3

സ॒ന്നാ അ॒സ-ന്നി॑ത്യു॒പയാ॑മഗൃ॒ഹീതോ॑ഽസീ-ത്യാ॒ഹാ-
 ദി॒തിദേ॒വത്യാ॑സ്തേന॒ യാനി॑ ഹി॒ ദാ॒രുമ॑യാണി
 പാ॒ത്രാ॑ണ്യു॒സ്യൈ॑ താനി॑ യോ॒നേഃ॑ സംഭൃ॒താനി॑ യാനി॑
 മൃ॒ന്മയാ॑നി സാക്ഷാത് താ॒ന്യു॒സ്യൈ॑ ത॒സ്മാദേ॒വമാ॑ഹ
 വാ॒ഗൈ॑ പരാ॒ച്യ-വ്യാ॑കൃ॒താഽവ॑ദത് തേ ദേ॒വാ

ഇന്ദ്രമബ്രുവന്നിമാം നോ വാചം വ്യാകുർവിതി സോബ്രവീദ്
 വരം വൃണൈ മഹ്യം ചൈവൈഷ വായവേ ച സഹ ()
 ഗൃഹ്യാതാ ഇതി തസ്മാദൈന്ദ്രവായവഃ സഹ ഗൃഹ്യതേ
 താമിന്ദ്രോ മധ്യതോഽവക്രമ്യ വ്യാകരോത് തസ്മാദിയം
 വ്യാക്യതാ വാഗുദ്യതേ തസ്താമ് സകൃദിന്ദ്രായ മധ്യതോ
 ഗൃഹ്യതേ ദിർവായവേ ദൗ ഹി സ വരാവവൃണീത | 33

6.4.7.3 - Padam

സന്നാഃ | അസന് | ഇതി | ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ-
 ഗൃഹീതഃ | അസി | ഇതി | ആഹ | അദിതിഭേവത്യാ
 ഇത്യദിതി - ഭേവത്യാഃ | തേന | യാനി | ഹി |
 ദാരുമയാണീതി ദാരു - മയാനി | പാത്രാണി | അസ്യേ |
 താനി | യോനേഃ | സംഭൃതാനീതി സം - ഭൃതാനി | യാനി |
 മൃന്മയാണീതി മൃത്-മയാനി | സാക്ഷാദിതി സ-അക്ഷാത് |
 താനി | അസ്യേ | തസ്താത് | ഏവം | ആഹ | വാക് | വൈ |
 പരാചീ | അവ്യാക്യതേത്യവി - ആക്യതാ | അവദത് | തേ |
 ദേവാഃ | ഇന്ദ്രം | അബ്രുവന് | ഇമാം | നഃ | വാചം |
 വ്യാകുർവിതി വി - ആകുരു | ഇതി | സഃ | അബ്രവീത് |
 വരം | വൃണൈ | മഹ്യം | ച | ഏവ | ഏഷഃ | വായവേ | ച |

സഹ () | ഗൃഹ്യാതൈ | ഇതി | തസ്മാത് | ഐന്ദ്രവായവ
ഇത്യൈന്ദ്ര - വായവഃ | സഹ | ഗൃഹ്യതേ | താം | ഇന്ദ്രഃ |
മധ്യതഃ | അവക്രമേത്യവ - ക്രമ്യ | വ്യാകരോദിതി
വി - ആകരോത് | തസ്മാത് | ഇയം | വ്യാക്യതേതി
വി - ആക്യതാ | വാക് | ഉദ്യതേ | തസ്മാത് | സക്യത് |
ഇന്ദ്രായ | മധ്യതഃ | ഗൃഹ്യതേ | ദിഃ | വായവേ | ദൗ | ഹി |
സഃ | വരൗ | അവ്യുണീത | 33 (78)

(സ്വദയ - സോമാഃ - സഹാ - ഷ്ഠാവിഴ്ശതിശ്ച) (A7)

6.4.8.1

മിത്രം ദേവാ അബ്രുവന്ത് സോമഃ രാജാനഃ ഹനാമേതി
സോബ്രവീന്നാഹഃ സർവസ്യ വാ അഹം മിത്രമസ്മിതി
തമബ്രുവന്ത് ഹനാമൈവേതി സോബ്രവീദ് വരം വൃണൈ
പയസൈവ മേ സോമഃ ശ്രീണന്നിതി തസ്മാൻമന്ത്രോവരുണം
പയസാ ശ്രീണന്തി തസ്മാത് പശവോഽപാക്രാമൻ മിത്രഃ സൻ
ക്രൂരമകരിതി ക്രൂരമിവ ഖലു വാ ഏഷഃ- [] 34

6.4.8.1 - Padam

മിത്രം | ദേവാഃ | അബ്രുവന്ത് | സോമം | രാജാനം | ഹനാമ |
ഇതി | സഃ | അബ്രവീത് | ന | അഹം | സർവസ്യ | വൈ |

അഹം | മിത്രം | അസ്മി | ഇതി | തം | അബ്രുവൻ |
 ഹനാമ | ഏവ | ഇതി | സഃ | അബ്രവീത് | വരം | വൃണൈ |
 പയസാ | ഏവ | മേ | സോമം | ശ്രീണൻ | ഇതി | തസ്മാത് |
 മൈത്രാവരുണമിതി മൈത്രാ - വരുണം | പയസാ |
 ശ്രീണന്തി | തസ്മാത് | പശവഃ | അപേതി | അക്രാമൻ |
 മിത്രഃ | സന് | ക്രൂരം | അകഃ | ഇതി | ക്രൂരം | ഇവ | ഖലു |
 വൈ | ഏഷഃ | **34 (50)**

6.4.8.2

കരോതി യഃ സോമേന യജതേ തസ്മാത് പശവോഽപ ക്രാമന്തി
 യന്മൈത്രാവരുണം പയസാ ശ്രീണാതി പശുഭിരേവ തന്മിത്രഃ
 സമർധയതി പശുഭിര്യജമാനം പുരാ ഖലു വാവൈവം
 മിത്രോഽവേദപ മത് ക്രൂരം ചക്രൂഷഃ പശവഃ ക്രമിഷ്യന്തീതി
 തസ്മാദേവമവ്യൂണീത വരുണം ദേവാ അബ്രുവൻ
 ത്വയാഽശ്ശഭുവാ സോമഃ രാജാനഃ ഹനാമേതി
 സോഽബ്രവീദ് വരം വൃണൈ മഹ്യം ചൈ- [] **35**

6.4.8.2 - Padam

കരോതി | യഃ | സോമേന | യജതേ | തസ്മാത് |
 പശവഃ | അപേതി | ക്രാമന്തി | യത് |

മൈത്രോവരുണമിതി മൈത്രോ - വരുണം । പയസാ ।
 ശ്രീണാതി । പശുഭിരിതി പശു - ഭിഃ । ഏവ । തത് । മിത്രം ।
 സമർധയതീതി സം-അർധയതി । പശുഭിരിതി പശു-ഭിഃ ।
 യജമാനം । പുരാ । ഖലു । വാവ । ഏവം । മിത്രഃ । അപേത് ।
 അപേതി । മത് । ക്രൂരം । ചക്രൂഷഃ । പശവഃ । ക്രമിഷ്യന്തി ।
 ഇതി । തസ്മാത് । ഏവം । അവ്യുണീത । വരുണം । ദേവാഃ ।
 അബ്രൂവന് । ത്വയാ । അശ്ശമദുവേത്യശ്ശ-ദുവാ । സോമം ।
 രാജാനം । ഹനാമ । ഇതി । സഃ । അബ്രവീത് । വരം ।
 വൃണൈ । മഹ്യം । ച । **35 (50)**

6.4.8.3

വൈഷ മിത്രായ ച സഹ ഗൃഹ്യാതാ ഇതി
 തസ്മാമൈത്രോവരുണഃ സഹ ഗൃഹ്യതേ തസ്മാദ് രാജ്ഞാ
 രാജാനമശ്ശമദുവാ ഏന്തി വൈശ്യേന വൈശ്യശ്ശ ശൂദ്രേണ
 ശൂദ്രം ന വാ ഇദം ദിവാ ന നക്തമാസീദവ്യാവൃത്തം തേ
 ദേവാ മിത്രോവരുണാവബ്രൂവന്നിദം നോ വിവാസയതമിതി
 താവബ്രൂതാം വരം വൃണാവഹാ ഏക ഏവാഃ*വത്
 പൂർവോ ഗ്രഹോ ഗൃഹ്യാതാ ഇതി തസ്മാദൈന്ദ്രവായവഃ
 () പൂർവോ മൈത്രോവരുണാദ്-ഗൃഹ്യതേ പ്രാണാപാനൗ

ഹേ॑ത്യ॑ യദു॑പാഃ-ശാ॑ന്തർയാമൗ॑ മി॒ത്രോഹ॑രജനയദ്-
 വരു॑ണോ രാ॒ത്രിം ത॒തോ വാ॑ ഇ॒ദം വ്യു॑ച്ഛദ്യൻ-
 മൈ॒ത്രാവരു॑ണോ ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ വ്യു॒ഷ്ട്യേ॑ । 36

6.4.8.3 - Padam

ഏ॒വ । ഏ॒ഷഃ । മി॒ത്രായ॑ । ച॒ । സ॒ഹ । ഗൃ॒ഹ്യാ॒തൈ॑ । ഇ॒തി॑ ।
 തസ്മാ॑ത് । മൈ॒ത്രാവരു॑ണ ഇ॒തി॑ മൈ॒ത്രാ - വരു॑ണഃ । സ॒ഹ ।
 ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ । തസ്മാ॑ത് । രാജ॑ണാ । രാജാ॑നം ।

അ॒ശ്ശശ॑ഭുവേത്യ॒ശ - ഭു॒വാ । ഏ॒ന്തി॑ । വൈ॒ശ്യേ॑ന ।
 വൈ॒ശ്യം । ശു॒ഭ്രേണ॑ । ശു॒ഭ്രം । ന । വൈ॒ । ഇ॒ദം । ദി॒വാ । ന ।
 നക॑തം । ആ॒സീത് । അ॒വ്യാവൃ॑ത്തമിത്യ॒വി - ആ॒വൃ॒ത്തം ।
 തേ । ദേ॒വാഃ । മി॒ത്രാവരു॑ണാവി॒തി॑ മി॒ത്രാ - വരു॑ണൗ ।
 അ॒ബ്രു॑വന് । ഇ॒ദം । നഃ । വീ॒തി॑ । വാ॒സയ॑തം । ഇ॒തി॑ । തൗ ।
 അ॒ബ്രു॑താം । വ॒രം । വൃ॒ണാവ॑ഹൈ । ഏ॒കഃ । ഏ॒വ ।
 ആ॒വത് । പൂ॒ർവഃ । ഗ്ര॒ഹഃ । ഗൃ॒ഹ്യാ॒തൈ॑ । ഇ॒തി॑ । തസ്മാ॑ത് ।
 ഐ॒ന്ദ്രവായ॑വ ഇ॒ത്യേ॒ന്ദ്ര - വായ॑വഃ () । പൂ॒ർവഃ ।
 മൈ॒ത്രാവരു॑ണാദി॒തി॑ മൈ॒ത്രാ - വരു॑ണാത് । ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ ।
 പ്രാ॒ണാപാ॑നാവി॒തി॑ പ്രാ॒ണ - അ॒പാനൗ॑ । ഹി॒ । ഏ॒തൗ ।

യത് | ഉപാഘൃഗ്വന്തര്യമാവിത്യുപാഘൃഗ്വ - അന്തര്യമാൗ |
 മിത്രഃ | അഹഃ | അജനയത് | വരുണഃ | രാത്രിം |
 തതഃ | വൈ | ഇദം | വീതി | ഔച്ഛത് | യത് |
 മൈത്രാവരുണ ഇതി മൈത്രാ - വരുണഃ | ഗൃഹ്യതേ |
 വ്യുഷ്ട്യാ ഇതി വി - ഉഷ്ഠ്യ | **36 (72)**

(ഏഷ - ചൈ - ന്രവായവോ - ദ്വാവിശ്ശതിശ്ച) (A8)

6.4.9.1

യജ്ഞസ്യ ശിരോഽച്ഛിദ്യത തേ ദേവാ അശിനാവബ്രൂവൻ
 ഭിഷജൗ വൈ സ്ഥ ഇദം യജ്ഞസ്യ ശിരഃ പ്രതി
 ധത്തമിതി താവബ്രൂതാം വരം വൃണാവഹൈ ഗ്രഹ
 ഏവ നാവത്രാപി ഗൃഹ്യതാമിതി താഭ്യാ-മേതമാശിന-
 മഗൃഹ്ണൻ തതോ വൈ തൗ യജ്ഞസ്യ ശിരഃ
 പ്രത്യധത്താം യദാശിനോ ഗൃഹ്യതേ യജ്ഞസ്യ
 നിഷ്ക്രത്യ തൗ ദേവാ അബ്രൂവന്നപൂതൗ വാ ഇമൗ
 മനുഷ്യചരൗ- [] **37**

6.4.9.1 - Padam

യജ്ഞസ്യ | ശിരഃ | അച്ഛിദ്യത | തേ | ദേവാഃ | അശിനൗ |
 അബ്രൂവൻ | ഭിഷജൗ | വൈ | സ്ഥഃ | ഇദം | യജ്ഞസ്യ |

ശിരഃ | പ്രതീതി | ധത്തം | ഇതി | തൗ | അബ്രൂതാം | വരം |
 വൃണാവഹൈ | ഗ്രഹഃ | ഏവ | നൗ | അത്ര | അപീതി |
 ഗൃഹ്യതാം | ഇതി | താഭ്യാം | ഏതം | ആശിനം |
 അഗൃഹ്ണന് | തതഃ | വൈ | തൗ | യജ്ഞസ്യ | ശിരഃ |
 പ്രതീതി | അധത്താം | യത് | ആശിനഃ | ഗൃഹ്യതേ |
 യജ്ഞസ്യ | നിഷ്ക്രൂത്യാ ഇതി നിഃ - കൃത്യൈ | തൗ |
 ദേവാഃ | അബ്രൂവന് | അപൂതൗ | വൈ | ഇമൗ |
 മനുഷ്യചരാവിതി മനുഷ്യ - ചരൗ | **37 (50)**

6.4.9.2

ദിഷജാവിതി തസ്മാദ് ബ്രാഹ്മണേന ദേഷജം ന
 കാർയമപൂതോ ഹേയ(1)ഷോ ടമേധ്യോ യോ ദിഷക്തൗ
 ബഹിഷ്ഠവമാനേന പവയിത്യാ താഭ്യ-മേതമാശിന-
 മഗൃഹ്ണൻ തസ്മാദ് ബഹിഷ്ഠവമാനേ സ്തുത ആശിനോ
 ഗൃഹ്യതേ തസ്മാദേവം വിദുഷാ ബഹിഷ്ഠവമാന ഉപസദ്യഃ
 പവിത്രം വൈ ബഹിഷ്ഠവമാന ആത്മാനമേവ പവയതേ
 തയോഽസ്രേയാ ദേഷജ്യം വി നൃധൂരഗൗ തൃതീയമസ്തു
 തൃതീയം ബ്രാഹ്മണേ തൃതീയം തസ്മാദുദപാത്ര- [] **38**

6.4.9.2 - Padam

ഭിഷജൗ | ഇതി | തസ്മാത് | ബ്രാഹ്മണേ | ഭേഷജം | ന |
 കാര്യം | അപൂതഃ | ഹി | ഏഷഃ | അമേധ്യഃ | യഃ | ഭിഷക് |
 തൗ | ബഹിഷ്ഠവമാനേനേതി ബഹിഃ - പവമാനേന |
 പവയിത്വാ | താഭ്യാം | ഏതം | ആശിനം | അഗൃഹ്ണന് |
 തസ്മാത് | ബഹിഷ്ഠവമാന ഇതി ബഹിഃ - പവമാനേ |
 സ്തുതേ | ആശിനഃ | ഗൃഹ്യതേ | തസ്മാത് | ഏവം | വിദുഷാ |
 ബഹിഷ്ഠവമാന ഇതി ബഹിഃ - പവമാനഃ | ഉപസദ്യ
 ഇത്യുപ - സദ്യഃ | പവിത്രം | വൈ | ബഹിഷ്ഠവമാന ഇതി
 ബഹിഃ - പവമാനഃ | ആത്മാനം | ഏവ | പവയതേ |
 തയോഃ | ത്രേധാ | ഭേഷജം | വി | നീതി | അദധുഃ |
 അഗ്നൗ | തൃതീയം | അഹ്ണിത്യപ് - സു | തൃതീയം |
 ബ്രാഹ്മണേ | തൃതീയം | തസ്മാത് |
 ഉദപാത്രമിത്യുദ - പാത്രം | **38 (50)**

6.4.9.3

-മുപനിധായ ബ്രാഹ്മണം ദക്ഷിണതോ നിഷാദ്യ ഭേഷജം
 കുർവാദ് യാവദേവ ഭേഷജം തേന കരോതി
 സമർധുകമസ്യ കൃതം ഭവതി ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്മാദ്

സത്യാദേകപാത്രാ ദിദേവത്യാ ഗൃഹ്യന്തേ ദിപാത്രാ ഹൂയന്തേ
ഇതി യദേകപാത്രാ ഗൃഹ്യന്തേ തസ്മാദേകോഽന്തരതഃ പ്രാണോ
ദിപാത്രാ ഹൂയന്തേ തസ്മാദ് ദ്വാദ്വാ ബഹിഷ്ടാത്
പ്രാണാഃ പ്രാണാ വാ ഏതേ യദ് ദിദേവത്യാഃ പശവ ഇഡാ
യദിഡാം പൂർവാം ദിദേവത്യേഭ്യ ഉപഹവയേത- [] 39

6.4.9.3 - Padam

ഉപനിധായേത്യുപ - നിധായ | ബ്രാഹ്മണം | ദക്ഷിണതഃ |
നിഷാഭ്യേതി നി - സാദ്യ | ഭേഷജം | കുര്യാത് | യാവത് |
ഏവ | ഭേഷജം | തേന | കരോതി | സമർധുകമിതി
സം - അർധുകം | അസ്യ | കൃതം | ഭവതി | ബ്രഹ്മവാദിന
ഇതി ബ്രഹ്മ - വാദിനഃ | വദന്തി | കസ്മാത് | സത്യാത് |
ഏകപാത്രാ ഇത്യേക - പാത്രാഃ | ദിദേവത്യാ ഇതി
ദി - ദേവത്യാഃ | ഗൃഹ്യന്തേ | ദിപാത്രാ ഇതി ദി-പാത്രാഃ |
ഹൂയന്തേ | ഇതി | യത് | ഏകപാത്രാ ഇത്യേക - പാത്രാഃ |
ഗൃഹ്യന്തേ | തസ്മാത് | ഏകഃ | അന്തരതഃ | പ്രാണ ഇതി
പ്ര - അനഃ | ദിപാത്രാ ഇതി ദി - പാത്രാഃ | ഹൂയന്തേ |
തസ്മാത് | ദ്വാദ്വാവിതി ദ്വാ - ദ്വാ | ബഹിഷ്ടാത് | പ്രാണാ
ഇതി പ്ര - അനാഃ | പ്രാണാ ഇതി പ്ര - അനാഃ | വൈ |

ഏതേ॑ । യത്॑ । ദി॒ഭേ॒വ॒ത്യാ॑ ഇ॒തി॑ ദി॒ - ദേ॒വ॒ത്യാഃ॑ । പ॒ശ॒വഃ॑ ।
 ഇ॒ധാ॑ । യത്॑ । ഇ॒ധാഃ॑ । പൂ॒ർ॒വാഃ॑ । ദി॒ഭേ॒വ॒ത്യേ॒ഭ്യ ഇ॒തി॑
 ദി॒ - ദേ॒വ॒ത്യേ॒ഭ്യഃ॑ । ഉ॒പ॒ഹ॒യേ॒തേ॒ത്യു॒പ - ഹ॒യേ॒ത । 39 (50)

6.4.9.4

പ॒ശു॒ഭിഃ॑ പ്രാ॒ണാ॒നന്തർ॑ദധീ॒ത പ്ര॒മാ॒യു॒കഃ॑ സ്യാ॒ദ് ദി॒ഭേ॒വ॒ത്യാ॑ൻ
 ഭ॒ക്ഷ॒യീ॒ത്വേ॒ധാമു॑പ॒ ഹ॒യതേ॑ പ്രാ॒ണാ॒നേ॒വാഃ*॑ത്ഥൻ ധി॒താ
 പ॒ശു॒നു॒പ ഹ॒യതേ॑ വാ॒ഗ്വാ ഐ॒ന്ദ്ര॒വായ॑വ॒ശ്വക്ഷു॑ർ
 മൈ॒ത്രാ॒വരു॑ണഃ ശ്രോ॒ത്രമാ॑ശി॒നഃ॑ പൂ॒ര॒സ്താ॑ദൈ॒ന്ദ്ര॒വായ॑വം
 ഭ॒ക്ഷ॒യതി॑ ത॒സ്താത്॑ പൂ॒ര॒സ്താ॑ദ് വാ॒ചാ വ॑ദതി
 പൂ॒ര॒സ്താ॑മൈ॒ത്രാ॒വരു॑ണം ത॒സ്താത്॑ പൂ॒ര॒സ്താ॑ച്ച॒ക്ഷു॑ഷാ
 പ॒ശ്യ॒തി സ॑ർവ॒തഃ॑ പ॒രി॒ഹാ॑രമാശി॒നം ത॒സ്താമ്॑ സ॑ർവ॒തഃ॑
 ശ്രോ॒ത്രേണ॑ ശൃ॒ണോ॒തി പ്രാ॒ണാ വാ ഏ॒തേ യദ്
 ദി॒ഭേ॒വ॒ത്യാ- [] 40

6.4.9.4 - Padam

പ॒ശു॒ഭി॒രി॒തി॑ പ॒ശു - ഭിഃ॑ । പ്രാ॒ണാ॒നി॒തി॑ പ്ര - അ॒നാൻ ।
 അ॒ന്തഃ॑ । ദധീ॒ത । പ്ര॒മാ॒യു॒ക ഇ॒തി॑ പ്ര - മാ॒യു॒കഃ॑ । സ്യാ॒ത് ।
 ദി॒ഭേ॒വ॒ത്യാ॑നി॒തി॑ ദി॒ - ദേ॒വ॒ത്യാൻ॑ । ഭ॒ക്ഷ॒യീ॒താ । ഇ॒ധാഃ॑ ।
 ഉ॒പേ॒തി । ഹ॒യതേ॑ । പ്രാ॒ണാ॒നി॒തി॑ പ്ര - അ॒നാൻ । ഏ॒വ ।

ആത്മൻ | ധിത്വാ | പശൂൻ | ഉപേതി | ഹവയതേ | വാക് |
 വൈ | ഐന്ദ്രവായവ ഇത്യൈന്ദ്ര - വായവഃ | ചക്ഷുഃ |
 മൈത്രാവരുണ ഇതി മൈത്രാ - വരുണഃ | ശ്രോത്രം |
 ആശ്വിനഃ | പുരസ്താത് | ഐന്ദ്രവായവമിത്യൈന്ദ്ര-വായവം |
 ഭക്ഷയതി | തസ്താത് | പുരസ്താത് | വാചാ | വദതി |
 പുരസ്താത് | മൈത്രാവരുണമിതി മൈത്രാ - വരുണം |
 തസ്താത് | പുരസ്താത് | ചക്ഷുഷാ | പശ്യതി | സർവതഃ |
 പരിഹാരമിതി പരി - ഹാരം | ആശ്വിനം |
 തസ്താത് | സർവതഃ | ശ്രോത്രേണ | ശൃണോതി |
 പ്രാണാ ഇതി പ്ര - അനാഃ | വൈ | ഏതേ | യത് |
 ദിവേവത്യാ ഇതി ദിവി - ദേവത്യാഃ | **40 (50)**

6.4.9.5

അരിക്താനി പാത്രാണി സാദയതി തസ്മാദരിക്താ അന്തരതഃ
 പ്രാണാ യതഃ ഖലു വൈ യജ്ഞസ്യ വിതതസ്യ ന ക്രിയതേ
 തദന്യ യജ്ഞഃ രക്ഷാഃസ്യവ ചരന്തി യദരിക്താനി
 പാത്രാണി സാദയതി ക്രിയമാണമേവ തദ് യജ്ഞസ്യ ശയേ
 രക്ഷസാ-മന്നവചാരായ ദക്ഷിണസ്യ ഹവിർധാന-
 സ്യോത്തരസ്യാം വർതന്യാഃ സാദയതി വാചേവ വാചം

ദധാ॑ത്യാ തൃ॑തീയസ॒വനാ॑ത് പ॒രി ശേ॑രേ യ॒ജ്ഞ॑സ്യ
സ॒ന്ത॑തൈ॒ ॥ 41

6.4.9.5 - Padam

അ॑രി॒ക്താ॑നി । പാ॒ത്രാ॑ണി । സാ॒ദയ॑തി । തസ്താ॑ത് ।
അ॑രി॒ക്താഃ॑ । അ॒ന്തര॑തഃ । പ്രാ॒ണാ ഇ॑തി പ്ര - അ॒നാഃ॑ । യ॒തഃ॑ ।
ഖ॒ലു । വൈ॑ । യ॒ജ്ഞ॑സ്യ । വി॒ത॒ത॒സ്യേ॑തി വി - ത॒ത॒സ്യ॑ ।
ന । ക്രി॒യതേ॑ । തത് । അ॒നി॒തി । യ॒ജ്ഞം॑ । ര॒ക്ഷാ॑ഽസി ।
അ॒വേ॒തി । ച॒ര॒ന്തി॑ । യത് । അ॑രി॒ക്താ॑നി । പാ॒ത്രാ॑ണി ।
സാ॒ദയ॑തി । ക്രി॒യമാ॑ണം । ഏ॒വ । തത് । യ॒ജ്ഞ॑സ്യ । ശ॒യേ॑ ।
ര॒ക്ഷ॒സാം॑ । അ॒ന॒വ॒ചാ॑രായേ॒ത്യന॑നു - അ॒വ॒ചാ॑രായ ।
ദ॒ക്ഷി॑ണ॒സ്യ॑ । ഹ॒വി॒ർധാ॑ന॒സ്യേ॑തി ഹ॒വിഃ॑ - ധാ॒ന॒സ്യ॑ ।
ഉ॒ത്ത॑ര॒സ്യാ॑മി॒ത്യുത് - ത॒ര॒സ്യാം॑ । വ॒ർത॑ന്യാം । സാ॒ദയ॑തി ।
വാ॒ചി॑ । ഏ॒വ । വാ॒ചം॑ । ദധാ॑തി । ഏ॒തി॑ ।
തൃ॑തീയസ॒വനാ॑ദി॒തി തൃ॑തീയ - സ॒വനാ॑ത് । പ॒രി॒തി॑ ।
ശേ॑രേ । യ॒ജ്ഞ॑സ്യ । സ॒ന്ത॑ത്യാ ഇ॒തി സം-ത॑തൈ॒ ॥ 41 (46)
(മ॒നു॒ഷ്യ॑ച॒രാ - വു॑ദ॒പാ॒ത്ര - മൂ॑പ॒ഹ॒യേ॑ത - ദി॒ഭേ॒വ॒ത്യാഃ॑ -
ഷ॒ട്ച॑താ॒രി॒ശ്ശ) (A9)

6.4.10.1

ബൃഹസ്പതിർഭേവാന്താം പുരോഹിത ആസീ-ചുണ്ഡാമർകാ-
 വസുരാണാം ബ്രഹ്മണ് വന്തോ ഭേവാ ആസൻ ബ്രഹ്മണ്
 വന്തോ ഽസുരാസ്തേ(1) ഽന്യോഽന്യം നാശക്തവ-ന്നഭിഭവിതും
 തേ ഭേവാഃ ശുണ്ഡാമർകാ-വുപാമന്ത്രയന്ത താ വബ്രൂതാം
 വരം വൃണാവഹൈ ഗ്രഹാവേവ നാവത്രാപി
 ഗൃഹ്യേതാമിതി താഭ്യാമേതൗ ശുക്രാമൻമിനാ-വഗൃഹ്ണൻ
 തതോ ഭേവാ അഭവൻ പരാഽസുരാ യസ്യൈവം വിദുഷഃ
 ശുക്രാമൻമിനൗ ഗൃഹ്യേതേ ഭവത്യാത്മനാ പരാ- [] 42

6.4.10.1 - Padam

ബൃഹസ്പതിഃ । ഭേവാന്താം । പുരോഹിത ഇതി പുരഃ-ഹിതഃ ।
 ആസീത് । ശുണ്ഡാമർകാവിതി ശുണ്ഡാ - മർകൗ ।
 അസുരാണാം । ബ്രഹ്മണ്യന്ത ഇതി ബ്രഹ്മണ്യ - വന്തഃ ।
 ഭേവാഃ । ആസൻ । ബ്രഹ്മണ്യന്ത ഇതി ബ്രഹ്മണ്യ - വന്തഃ ।
 അസുരാഃ । തേ । അന്യഃ । അന്യം । ന । അശക്തവൻ ।
 അഭിഭവിതുമിത്യഭി - ഭവിതും । തേ । ഭേവാഃ ।
 ശുണ്ഡാമർകാവിതി ശുണ്ഡാ-മർകൗ । ഉപേതി । അമന്ത്രയന്ത ।
 തൗ । അബ്രൂതാം । വരം । വൃണാവഹൈ । ഗ്രഹൗ । ഏവ ।

നൗ | അത്ര | അപീതി | ഗൃഹ്യേതാം | ഇതി | താഭ്യാം |
 ഏതൗ | ശുക്രാമന്നിനാവിതി ശുക്രാ - മന്നിനൗ |
 അഗൃഹ്ണന് | തതഃ | ദേവാഃ | അഭവന് | പരേതി |
 അസുരാഃ | യസ്യ | ഏവം | വിദുഷഃ | ശുക്രാമന്നിനാവിതി
 ശുക്രാ - മന്നിനൗ | ഗൃഹ്യേതേ ഇതി | ഭവതി | ആത്മനാ |
 പരേതി | **42 (50)**

6.4.10.2

സ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ ഭവതി തൗ ദേവാ അപനുദ്യാഃ*ത്ഥന
 ഇന്ദ്രായാജുഹവു-രപനുത്തൗ ശണ്ഡാമർകൗ
 സഹാമുനേതി ബ്രൂയാദ്യം ദിഷ്ട്യാദ്യമേവ ദേഷ്ടി തേനൈനൗ
 സഹാപ നുദതേ സ പ്രഥമഃ സംകൃതിർ വിശ്വകർമ്മേത്യേ-
 വൈനാ-വാത്ഥന ഇന്ദ്രായാ-ജുഹവുരിന്ദ്രോ ഹ്യേതാനി
 രൂപാണി കരിക്രദചരദസൗ വാ ആദിത്യഃ ശുക്രശ്ചന്ദ്രമാ
 മൻമ്യപി-ഗൃഹ്യ പ്രാഞ്ചൗ നി- [] **43**

6.4.10.2 - Padam

അസ്യ | ഭ്രാതൃവ്യഃ | ഭവതി | തൗ | ദേവാഃ |
 അപനുദ്യേത്യപ-നുദ്യ | ആത്മനേ | ഇന്ദ്രായ | അജുഹവുഃ |
 അപനുത്താവിത്യപ - നുത്തൗ |

ശണ്ഡാമർകാവിതി ശണ്ഡാ - മർകൗ | സഹ | അമുനാ |
ഇതി | ബ്രൂയാത് | യം | ദിഷ്യാത് | യം | ഏവ | ദേഷ്ടീ |
തേന | ഏനൗ | സഹ | അപേതി | നൂദതേ | സഃ | പ്രഥമഃ |
സംക്യതിരിതി സം-ക്യതിഃ | വിശ്വകർമ്മേതി വിശ്വ-കർമ്മാ |
ഇതി | ഏവ | ഏനൗ | ആത്മനേ | ഇന്ദ്രായ | അജുഹവുഃ |
ഇന്ദ്രഃ | ഹി | ഏതാനി | രൂപാണി | കരിക്രത് | അചരത് |
അസൗ | വൈ | ആദിത്യഃ | ശുക്രഃ | ചന്ദ്രമാഃ | മന്ഥീ |
അപിഗൃഹ്യേത്യപി - ഗൃഹ്യ | പ്രാഞ്ചൗ | നിരിതി | **43 (50)**

6.4.10.3

-ഷ്ടാമത-സ്തസ്മാത് പ്രാഞ്ചൗ യന്തൗ ന പശ്യന്തി
പ്രത്യഞ്ചാവാവൃത്യ ജുഹുതസ്തസ്മാത് പ്രത്യഞ്ചൗ യന്തൗ
പശ്യന്തി ചക്ഷുഷീ വാ ഏതേ യജ്ഞസ്യ
യച്ഛുക്രാമൻമിനൗ നാസികോത്തരവേദിരഭിതഃ പരിക്രമ്യ
ജുഹുതസ്തസ്മാദഭിതോ നാസികാം ചക്ഷുഷീ
തസ്മാന്നാസികയാ ചക്ഷുഷീ വിധൃതേ സർവതഃ പരി
ക്രാമതോ രക്ഷസാമപഹന്തേ ദേവാ വൈ യാഃ
പ്രാചീരാഹുതീരജുഹവൂർയേ പുരസ്താദസുരാ ആസൻ
താസ്മാദിഃ പ്രാ- [] **44**

6.4.10.3 - Padam

ക്രാമതഃ | തസ്മാത് | പ്രാഞ്ചൗ | യന്തൗ | ന | പശ്യന്തി |
 പ്രത്യഞ്ചൗ | ആവൃത്യേത്യാ - വൃത്യ | ജുഹുതഃ | തസ്മാത് |
 പ്രത്യഞ്ചൗ | യന്തൗ | പശ്യന്തി | ചക്ഷുഷീ ഇതി | വൈ |
 ഏതേ ഇതി | യജ്ഞസ്യ | യത് | ശുക്രാമന്മിനാവിതി
 ശുക്രാ - മന്മിനൗ | നാസികാ | ഉത്തരവേദിരിത്യുത്തര-
 വേദിഃ | അഭിതഃ | പരിക്രമ്യേതി പരി - ക്രമ്യ | ജുഹുതഃ |
 തസ്മാത് | അഭിതഃ | നാസികാം | ചക്ഷുഷീ ഇതി | തസ്മാത് |
 നാസികയാ | ചക്ഷുഷീ ഇതി | വിധൃത ഇതി വി - ധൃതേ |
 സർവതഃ | പരീതി | ക്രാമതഃ | രക്ഷസാം | അപഹത്യാ
 ഇത്യപ - ഹതൈ | ദേവാഃ | വൈ | യാഃ | പ്രാചീഃ |
 ആഹുതീരിത്യാ - ഹുതീഃ | അജുഹവുഃ | യേ | പുരസ്താത് |
 അസുരാഃ | ആസന് | താൻ | താഭിഃ | പ്രേതി | **44 (50)**

6.4.10.4

-ണുദന്ത യാഃ പ്രതീചീർയേ പശ്ചാദസുരാ ആസൻ
 താസ്മാദിരപാന്നുദന്ത പ്രാചീരന്ത്യാ ആഹുതയോ ഹൂയന്തേ
 പ്രത്യഞ്ചൗ ശുക്രാമന്മിനൗ പശ്ചാച്ചൈവ പുരസ്താച്ഛ
 യജമാനോ ഭാത്യവ്യാൻ പ്ര ണുദന്തേ തസ്മാത് പരാചീഃ

പ്രജാഃ പ്ര വീ॑യന്തേ പ്രതീ॑ചീ॒ർജായന്തേ ശു॒ക്രാമ॑ൻമി॒നൗ
 വാ അ॒നൃ പ്രജാഃ പ്ര ജാ॑യന്തേ അ॒ത്ത്രി॑ശ്ചാ॒ദ്യാശ്ച
 സു॒വീരാഃ പ്രജാഃ പ്രജ॑നയൻ പരീ॑ഹി ശു॒ക്രഃ
 ശു॒ക്രശോ॑ചിഷാ- [] 45

6.4.10.4 - Padam

അ॒നൃ॒ദന്ത॑ । യാഃ । പ്രതീ॑ചീഃ । യേ । പ॒ശ്ചാത് । അ॒സു॒രാഃ ।
 ആ॒സന് । താൻ । താ॒ഭിഃ । അ॒പേതി॑ । അ॒നൃ॒ദന്ത॑ । പ്രാ॒ചീഃ ।
 അ॒ന്യാഃ । ആ॒ഹൃ॒തയ॑ ഇ॒ത്യാ - ഹൃ॒തയഃ॑ । ഹൃ॒യന്തേ॑ ।
 പ്ര॒ത്യുഞ്ച॑ । ശു॒ക്രാമ॑ന്നി॒നാവി॑തി ശു॒ക്രാ - മ॒ന്നിനൗ॑ ।
 പ॒ശ്ചാത് । ച । ഏ॒വ । പു॒രസ്താ॑ത് । ച । യ॒ജമാ॑നഃ ।
 ഭാ॒ത്യു॒വ്യാൻ । പ്രേ॒തി । നൃ॒ദന്തേ॑ । തസ്താ॑ത് । പരാ॑ചീഃ । പ്രജാ
 ഇതി॑ പ്ര - ജാഃ । പ്രേ॒തി । വീ॑യന്തേ । പ്രതീ॑ചീഃ । ജാ॑യന്തേ ।
 ശു॒ക്രാമ॑ന്നി॒നാവി॑തി ശു॒ക്രാ-മ॒ന്നിനൗ॑ । വൈ । അ॒നി॒തി ।
 പ്രജാ ഇതി॑ പ്ര - ജാഃ । പ്രേ॒തി । ജാ॑യന്തേ । അ॒ത്ത്രിഃ॑ । ച ।
 ആ॒ദ്യാഃ । ച । സു॒വീരാ॑ ഇതി॑ സു - വീരാഃ॑ । പ്രജാ ഇതി॑
 പ്ര - ജാഃ । പ്രജ॑നയ॒ന്നിതി॑ പ്ര-ജ॑നയൻ । പരീ॑തി । ഇ॒ഹി ।
 ശു॒ക്രഃ । ശു॒ക്രശോ॑ചി॒ഷേതി॑ ശു॒ക്ര - ശോ॑ചിഷാ । 45 (50)

6.4.10.5

സുപ്രജാഃ പ്രജാഃ പ്രജനയൻ പരീഹി മൻമീ മൻമി-
 ശോചിഷേത്യാഹൈതാ വൈ സുവീരാ യാ അത്ത്രിരേതാഃ
 സുപ്രജാ യാ ആദ്യാ യ ഏവം വേദാത്ത്യസ്യ പ്രജാ
 ജായതേ നാസ്ത്യാ പ്രജാപതേരക്ഷ്യശ്ചായത് തത് പരാസ്തപതത്
 തദ് വികകതം പ്രാവിശത് തദ് വികകതേ നാരമത തദ് യവം
 പ്രാവിശത് തദ് യവേസരമത തദ് യവസ്യ- [] 46

6.4.10.5 - Padam

സുപ്രജാ ഇതി സു - പ്രജാഃ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ ।
 പ്രജനയനിതി പ്ര - ജനയൻ । പരീതി । ഇഹി । മൻമീ ।
 മൻമീശോചിഷേതി മൻമി - ശോചിഷാ । ഇതി । ആഹ ।
 ഏതാഃ । വൈ । സുവീരാ ഇതി സു - വീരാഃ । യാ ।
 അത്ത്രിഃ । ഏതാഃ । സുപ്രജാ ഇതി സു - പ്രജാഃ । യാഃ ।
 ആദ്യാഃ । യഃ । ഏവം । വേദ । അത്ത്രി । അസ്യ । പ്രജേതി
 പ്ര - ജാ । ജായതേ । ന । അദ്യാ । പ്രജാപതേരിതി
 പ്രജാ - പതേഃ । അക്ഷി । അശ്ചായത് । തത് । പരേതി ।
 അപതത് । തത് । വികകതമിതി വി - കകതം । പ്രേതി ।
 അവിശത് । തത് । വികകത ഇതി വി - കകതേ । ന ।

അരമത | തത് | യവം | പ്രേതി | അവിശത് | തത് | യവേ |
 അരമത | തത് | യവസ്യ | **46 (50)**

6.4.10.6

യവത്വം യദ് വൈകൃതം മന്മഥിപാത്രം ഭവതി സകൃദിദിഃ
 ശ്രീണാതി പ്രജാപതേരേവ തച്ചക്ഷുഃ സം ഭരതി
 ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്താത് സത്യാന്മന്മഥിപാത്രം
 സദോ നാശ്നൂത ഇത്യാർതപാത്രം ഹീതി ബ്രൂയാദ് -
 യദശ്നുവീതാസ്യാധാര്യുഃ സ്യാദാർതിമാർച്ഛേത്
 തസ്മാന്നാശ്നൂതേ | **47**

6.4.10.6 - Padam

യവത്വമിതി യവ - ത്വം | യത് | വൈകൃതം |
 മന്മഥിപാത്രമിതി മന്മഥി - പാത്രം | ഭവതി | സകൃദിദിരിതി
 സകൃത - ഭിഃ | ശ്രീണാതി | പ്രജാപതേരിതി പ്രജാ - പതേഃ |
 ഏവ | തത് | ചക്ഷുഃ | സമിതി | ഭരതി | ബ്രഹ്മവാദിന ഇതി
 ബ്രഹ്മ - വാദിനഃ | വദന്തി | കസ്താത് | സത്യാത് |
 മന്മഥിപാത്രമിതി മന്മഥി - പാത്രം | സദഃ | ന | അശ്നൂതേ |
 ഇതി | ആർതപാത്രമിത്യർത്ഥ - പാത്രം | ഹി | ഇതി |
 ബ്രൂയാത് | യത് | അശ്നുവീത | അന്ധഃ | അധാര്യുഃ |

സ്യാത് | ആർതീം | ഏതി | ഋച്ചേത് | തസ്മാത് | ന |

അശ്നുതേ | 47 (37) (ആത്മനാ പരാ - നി - ഹ്വ -
ശുക്രശോചിഷാ - യവസ്യ - സപ്തത്രിശ്ശ്ച) (A10)

6.4.11.1

ദേവാ വൈ യദ് യജേന്യൈർവത തദസ്മരാ അകുർവത
തേ ദേവാ ആഗ്രയണാഗ്രാൻ ഗ്രഹാനപശ്യൻ
താനഗൃഹ്ണത തതോ വൈ തേഗ്രം പര്യായൻ യസ്യൈവം
വിദുഷ ആഗ്രയണാഗ്രാ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേഗ്രമേവ
സമാനാനാം പര്യേതി രുഗ്ണവത്യർചാ ഭ്രാത്യവ്യവതോ
ഗൃഹ്ണീയാദ്-ഭ്രാത്യവ്യസ്യൈവ രുക്താഗ്രച്ഛ സമാനാനാം
പര്യേതി യേ ദേവാ ദിവ്യേകാദശ സ്ഥേത്യാഹൈ- [] 48

6.4.11.1 - Padam

ദേവാഃ | വൈ | യദ് | യജേന്യൈ | അകുർവത | തത് |
അസ്മരാഃ | അകുർവത | തേ | ദേവാഃ |
ആഗ്രയണാഗ്രാനിത്യാഗ്രയണ - അഗ്രാൻ | ഗ്രഹാൻ |
അപശ്യന് | താൻ | അഗൃഹ്ണത | തതഃ | വൈ | തേ |
അഗ്രം | പരീതി | ആയന് | യസ്യ | ഏവം | വിദുഷഃ |
ആഗ്രയണാഗ്രാ ഇത്യാഗ്രയണ - അഗ്രാഃ | ഗ്രഹാഃ |

ഗൃഹ്യന്തേ॑ । അഗ്രം॑ । ഏവ॑ । സമാനാനാം॑ । പരീതി॑ । ഏതി॑ ।
 രുഗ്ണവത്യേതി॑ രുഗ്ണ - വത്യാ॑ । ജചാ॑ । ഭ്രാതൃവ്യവത॑
 ഇതി॑ ഭ്രാതൃവ്യ - വതഃ॑ । ഗൃഹ്ണീയാത്॑ । ഭ്രാതൃവ്യസ്യ॑ ।
 ഏവ॑ । രുക്ത്വാ॑ । അഗ്രം॑ । സമാനാനാം॑ । പരീതി॑ । ഏതി॑ ।
 യേ॑ । ദേവാഃ॑ । ദിവീ॑ । ഏകാദശ॑ । സ്ഥ॑ । ഇതി॑ ।

ആഹ । 48 (50)

6.4.11.2

-താവതീർവൈ ദേവതാസ്താഭ്യ॑ ഏവൈനച്ഛ॑ സർവാഭ്യോ॑
 ഗൃഹ്ണാത്യേഷ॑ തേ യോനിർവിശ്വഭ്യസ്താ॑ ദേവേഭ്യ॑ ഇത്യാഹ॑
 വൈശ്വദേവോ॑ ഹ്യേഷ॑ ദേവതയാ॑ വാഗൈ॑ ദേവേഭ്യോ॑ -
 പാക്രാമദ്-യജ്ഞായാതിഷ്ഠമാനാ॑ തേ ദേവാ॑
 വാച്യപക്രാന്തായാം॑ തൃഷ്ണീം॑ ഗ്രഹാനഗൃഹ്ണന്ത॑ സാമന്യത॑
 വാഗന്തര്യന്തി॑ വൈ മേതി॑ സാഗ്രഗ്രയണം॑ പ്രത്യാഗച്ഛത്॑
 തദാഗ്രഗ്രയണസ്യാഗ്രഗ്രയണത്വം- [] 49

6.4.11.2 - Padam

ഏതാവതീഃ॑ । വൈ॑ । ദേവതാഃ॑ । താഭ്യഃ॑ । ഏവ॑ । ഏനം॑ ।
 സർവാഭ്യഃ॑ । ഗൃഹ്ണാതി॑ । ഏഷഃ॑ । തേ॑ । യോനിഃ॑ ।
 വിശ്വഭ്യഃ॑ । ത്വാ॑ । ദേവേഭ്യഃ॑ । ഇതി॑ । ആഹ॑ ।

വൈശ്വദേവ ഇതി വൈശ്വ-ദേവഃ | ഹി | ഏഷഃ | ദേവതയാ |
 വാക് | വൈ | ദേവേഭ്യഃ | അപേതി | അക്രാമത് | യജ്ഞായ |
 അതിഷ്ടമാനാ | തേ | ദേവാഃ | വാചി | അപക്രാന്തായാമിത്യപ-
 -ക്രാന്തായാം | തൃഷ്ണീം | ഗ്രഹാൻ | അഗൃഹ്ണത | സാ |
 അമന്യത | വാക് | അന്തഃ | യന്തി | വൈ | മാ | ഇതി | സാ |
 ആഗ്രയണം | പ്രതി | ഏതി | അഗച്ഛത് | തത് |
 ആഗ്രയണസ്യ | ആഗ്രയണത്വമിത്യാഗ്രയണ - ത്വം | **49 (50)**

6.4.11.3

തസ്മാദാഗ്രയണേ വാഗി സൃജ്യതേ യത് തൃഷ്ണീം പൂർവേ
 ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ യഥാ മ്സാരീയതി മ ആഖ ഇയതി
 നാപ രാമ്സ്യ-മീത്യുപാവസ്യജത്യേവമേവ
 തദധർയുരാഗ്രയണം ഗൃഹീതാ യജ്ഞമാരഭ്യ വാചം വി
 സൃജ്യതേ ത്രിർഹിം കരോത്യുദ്ഗാത്ജ-നേവ തദ് വൃണീതേ
 പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദാഗ്രയണോ യദാഗ്രയണം
 ഗൃഹീതാ ഹിം കരോതി പ്രജാപതിരേവ- [] **50**

6.4.11.3 - Padam

തസ്മാത് | ആഗ്രയണം | വാക് | വീതി | സൃജ്യതേ | യത് |
 തൃഷ്ണീം | പൂർവേ | ഗ്രഹാഃ | ഗൃഹ്യന്തേ | യഥാ | മ്സാരീ |

ഇ॒യതി॑ । മേ॒ । ആ॒വഃ । ഇ॒യതി॑ । ന । അ॒പേതി॑ । രാ॒മ്സ്യാ॒മി ।
ഇതി॑ । ഉ॒പാ॒വ॒സ്യ॒ജതീ॑ത്യു॒പ - അ॒വ॒സ്യ॒ജതി॑ । ഏ॒വം ।
ഏ॒വ । തത് । അ॒ധാ॒ര്യഃ । ആ॒ഗ്ര॒യണം॑ । ഗൃ॒ഹീ॒ത്വാ । യ॒ജ്ഞം॑ ।
ആ॒രഭ്യേ॒ത്യാ - രഭ്യ॑ । വാ॒ചം । വീ॒തി । സ്യ॒ജതേ॑ । ത്രിഃ॑ । ഹിം ।
ക॒രോതി॑ । ഉ॒ദ്ഗാ॒ത്ജനി॑ത്യു॒ത് - ഗാ॒ത്ജൻ॑ । ഏ॒വ । തത് ।
വൃ॒ണീ॒തേ । പ്ര॒ജാ॒പതി॑രിതി॒ പ്ര॒ജാ - പതിഃ॑ । വൈ । ഏ॒ഷഃ ।
യത് । ആ॒ഗ്ര॒യണം॑ । യത് । ആ॒ഗ്ര॒യണം॑ । ഗൃ॒ഹീ॒ത്വാ ।
ഹിംക॒രോതീ॑തി ഹിം - ക॒രോതി॑ । പ്ര॒ജാ॒പതി॑രിതി॒
പ്ര॒ജാ - പതിഃ॑ । ഏ॒വ । **50 (50)**

6.4.11.4

തത് പ്ര॒ജാ അ॒ഭി ജി॒പ്രതി॑ തസ്മാ॑ദ് വ॒മ്സം ജാ॒തം ഗൗ॒രഭി॑
ജി॒പ്രതി॑ത്യാ॒ത്മാ വാ ഏ॒ഷ യ॒ജ്ഞസ്യ॑ യദാ॒ഗ്ര॒യണം॑
സ॒വ॒നേ॒സ॒വ॒നേഭി॑ ഗൃ॒ഹ്ണാ॑ത്യാ॒ത്മനേ॑വ യ॒ജ്ഞഃ
സം ത॒നോ॑ത്യു॒പരി॑ഷ്ടാദാ ന॒യതി॑ രേ॒തഃ ഏ॒വ തദ്
ദ॒ധാ॑ത്യു॒ധസ്താ॑ദു॒പ ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി പ്ര॒ജന॑യത്യേ॒വ
തദ്ബ്ര॑ഹ്മ॒വാദി॑നോ വദ॒ന്തി ക॒സ്താ॑മ് സ॒ത്യാദ്-ഗാ॑യ॒ത്രി
ക॒നി॒ഷ്ടാ ച॒ന്ദ॒സാഃ സ॒തീ സ॒ർവാ॑ണി॒ സ॒വ॒നാനി॑
വ॒ഹതീ॑ത്യേ ()-ഷ വൈ ഗാ॒യ॒ത്രിയൈ॑ വ॒മ്സോ

യദാഗ്രയണസ്മേവ തദിനിവർത്തം സർവ്വാണി
 സവ്നാനി വഹതി തസ്മാദ് വത്സമപാകൃതം ഗൗരഭി നി
 വർത്തതേ । 51

6.4.11.4 - Padam

തത് പ്രജാ ഇതി പ്ര-ജാഃ । അഭിതി । ജിഹ്വതി । തസ്മാത് ।
 വത്സം । ജാതം । ഗൗഃ । അഭിതി । ജിഹ്വതി । ആത്മാ ।
 വൈ । ഏഷഃ । യജ്ഞസ്യ । യത് । ആഗ്രയണം ।
 സവ്നേസവന ഇതി സവ്നേ - സവനേ । അഭിതി ।
 ഗൃഹ്ണാതി । ആത്മന് । ഏവ । യജ്ഞം । സമിതി ।
 തനോതി । ഉപരിഷ്ടാത് । ഏതി । നയതി । രേതഃ । ഏവ ।
 തത് । ദധാതി । അധസ്താത് । ഉപേതി । ഗൃഹ്ണാതി ।
 പ്രേതി । ജനയതി । ഏവ । തത് । ബ്രഹ്മവാദിന ഇതി
 ബ്രഹ്മ-വാദിനഃ । വദന്തി । കസ്താത് । സത്യാത് । ഗായത്രി ।
 കനിഷ്ടാ । ചന്ദസാം । സതീ । സർവ്വാണി । സവ്നാനി ।
 വഹതി । ഇതി () । ഏഷഃ । വൈ । ഗായത്രിയൈ । വത്സഃ ।
 യത് । ആഗ്രയണം । തം । ഏവ । തത് । അഭിനിവർത്തമിത്യഭി
 -നിവർത്തം । സർവ്വാണി । സവ്നാനി । വഹതി । തസ്മാത് ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ഷഷ്ടകാണേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ

വ॒മ്സം । അ॒പാ॒കൃ॒തമി॒ത്യു॒പ - ആ॒കൃ॒തം । ഗൗഃ । അ॒ഭി ।
നീ॒തി । വ॒ർത॒തേ । 51 (70) (ആ॒ഹാ॒ഃ - ഗ്ര॒യണ॒ത്വം -
പ്ര॒ജാ॒പ॒തി॒രേ॒വേ - തീ - വി॒ശ്വ॒ശതി॒ശ്ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(യ॒ജ്ഞേ॒ന താ॒ ഉ॒പ॒യ॒ധ്വീർ - ദേ॒വാ വൈ॒ യ॒ജ്ഞ॒മാഗ്നീ॑ഭ്യേ
- ബ്ര॒ഹ്മ॒വാ॒ദി॒നഃ സ॒ ത്വേ-ദേ॒വ॒സ്യ ഗ്രാ॒വാ॒ണം-പ്രാ॒ണോ വാ
ഉ॒പാ॒ശ്വഗ്രാ॒ - ദേ॒വാ വാ॒ ഉ॒പാ॒ശ്വശോ॒ - വാ॒ഗൈ -
മി॒ത്രം - യ॒ജ്ഞേ॒സ്യ - ബൃ॒ഹ॒സ്പതി॑ർ - ദേ॒വാ വാ
ആ॒ഗ്ര॒യണാ॒ഗ്രാ - നേ॒കാ॒ദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(യ॒ജ്ഞേ॒ന - ലോ॒കേ പ॒ശുമാ॑ന്മ॒സ്ത്വം - സ॒വ॒നം
മാ॒ധ്യ॒നി॒നം - വാ॒ഗ്വാ - അ॒രി॒ക്താ॑നി - തത് പ്ര॒ജാ -
ഏ॒ക॒പ॒ഞ്ചാ॑ശത്)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of 6th Kandam

(യ॒ജ്ഞേ॒ന - നി॒ വ॒ർത॒തേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

പദ പാഠേ ഷഷ്ടകാണേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 6 – Prasanam 4– TS 6.4

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	232
Anuvakam 2	6	326
Anuvakam 3	4	225
Anuvakam 4	4	194
Anuvakam 5	7	352
Anuvakam 6	4	194
Anuvakam 7	3	178
Anuvakam 8	3	172
Anuvakam 9	5	246
Anuvakam 10	6	287
Anuvakam 11	4	220
Total →	51	2626